

SABIEDRISKO
PAKALPOJUMU
REGULĒŠANAS
KOMISIJA

KONSULTĀCIJU DOKUMENTS

par Inčukalna pazemes gāzes krātuves lietošanas noteikumiem

2020.gada 18.jūnijā
Rīga

Ūnijas iela 45
Rīga, LV-1039
Latvija

T: +371 67097200
F: +371 67097277
E: sprk@sprk.gov.lv

---

www.sprk.gov.lv

Satura rādītājs

I Konsultāciju dokumenta kopsavilkums.....	3
II Normatīvā akta projekta izstrādes nepieciešamība	4
1) Pamatojums.....	4
2) Projekta izstrādē iesaistītās institūcijas.....	10
3) Sabiedrības mērķgrupas, kuras tiesiskais regulējums ietekmē vai varētu ietekmēt 10	

Pielikumā: Lēmuma projekts "Inčukalna pazemes gāzes krātuves lietošanas noteikumi".

I Konsultāciju dokumenta kopsavilkums

Konsultāciju dokumenta mērķis ir informēt sabiedrību un uzzināt ieinteresēto personu viedokli par Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (turpmāk – Regulators) lēmuma projektu "Inčukalna pazemes gāzes krātuves lietošanas noteikumi" (turpmāk – Noteikumu projekts).

Saskaņā ar Enerģētikas likuma 15.panta septīto daļu Regulators apstiprina dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora izstrādātos sistēmas lietošanas noteikumus vai dabasgāzes krātuves lietošanas noteikumus, kuriem jābūt objektīvi pamatotiem, ekonomiski attaisnotiem, taisnīgiem, vienlīdzīgiem, atklātiem un pieejamiem visiem sistēmas lietotājiem un pretendentiem, kas pieprasa pieeju attiecīgajai sistēmai. Regulators ir tiesīgs veikt izmaiņas šajos noteikumos.

Regulators, ievērojot Enerģētikas likumā noteikto, 2018.gada 28.maijā pieņēma lēmumu Nr.1/10 "Inčukalna pazemes gāzes krātuves lietošanas noteikumi" (turpmāk – Noteikumi).

Pieaugot Baltijas reģiona dabasgāzes tirgus likviditātei un konkurences līmenim tajā, mainās Inčukalna pazemes gāzes krātuves (turpmāk – Inčukalna PGK) loma dabasgāzes apgādē. Dabasgāzes tirgus dalībnieki izmanto Inčukalna PGK ne tikai, lai līdzsvarotu cenu risku, ievērojot dabasgāzes ziemas (izņemšanas) un vasaras (iesūkņēšanas) sezonas cenu atšķirības, bet arī kā nodrošinājumu plānoto dabasgāzes plūsmu stabilitātei. Lai uzlabotu Inčukalna PGK darbības elastību, piedāvātu Inčukalna PGK jaudas rezervēšanu veidā, kas apmierina tirgus pieprasījumu un nodrošinātu uzglabāšanas sistēmas lietotājiem (turpmāk – sistēmas lietotājs) uzglabāšanas pakalpojuma sniegšanas iespējami augstu pārredzamību, dabasgāzes uzglabāšanas sistēmas operators akciju sabiedrība "Conexus Baltic Grid" (turpmāk – AS "Conexus Baltic Grid") izstrādāja un 2019.gada 2.decembrī, ievērojot Enerģētikas likuma 15.panta septītajā daļā noteikto, iesniedza Regulatoram apstiprināšanai sagatavoto noteikumu "Inčukalna pazemes gāzes krātuves lietošanas noteikumi" projektu.

Pamatojoties uz Regulatora un AS "Conexus Baltic Grid" darba sanāksmēs izstrādātajiem risinājumiem, Noteikumu projektā paredzētas būtiskas izmaiņas Inčukalna PGK lietošanas regulējumā. Noteikumu projektā, salīdzinot ar spēkā esošo Inčukalna PGK lietošanas regulējumu, noteikti jauni krātuves jaudas produkti, paredzot to rezervēšanai izmantot izsoles procedūru, precizēta jaudas produktu izmantošanas un krājumu pārceļšanas kārtība, kā arī veiktas citas izmaiņas.

Noteikumu projekts noteic vienotā dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora (turpmāk – sistēmas operators) un sistēmas lietotāju tiesības un pienākumus, kārtību, kādā pretendents iesniedz pieteikumu par krātuves lietošanas tiesību iegūšanu un tiek noslēgts krātuves pakalpojumu līgums, prasības informācijas par krātuvi publicēšanai, krātuves jaudas rezervēšanas un krātuvē esošās dabasgāzes daudzuma un krātuves jaudas nodošanas kārtību, pārslodzes vadības principus, kā arī kritērijus un kārtību, kādā sistēmas operators var pieprasīt sistēmas lietotājam iesniegt saistību izpildes nodrošinājumu. Noteikumu projektā noteikti gadījumi, kad sistēmas operators var pārtraukt vai ierobežot dabasgāzes uzglabāšanas sistēmas pakalpojumu – dabasgāzes iesūkņēšanas, uzglabāšanas un izņemšanas, sniegšanu.

Noteikumi tiek izdoti jaunā redakcijā, un, tai stājoties spēkā, tiks atcelti pašlaik spēkā esošie Noteikumi.

Regulators, veicot nepieciešamos grozījumus, salāgos dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojuma tarifu aprēķināšanas metodikas prasības ar izmaiņām Inčukalna PGK lietošanas kārtībā. Regulators pirms dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojuma tarifu aprēķināšanas regulējuma apstiprināšanas veiks konsultāciju ar ieinteresētajām personām, lai uzzinātu ieinteresēto personu viedokli par minēto regulējumu. Publisko konsultāciju plānots uzsākt 2020.gada jūlijā.

Priekšlikumus un komentārus par Noteikumu projektu lūdzam Regulatoram iesniegt rakstveidā, nosūtot tos uz elektroniskā pasta adresi sprk@sprk.gov.lv, līdz **2020.gada 16.jūlijam**.

Regulatora sagatavotais Noteikumu projekts ir pievienots šā dokumenta pielikumā.

II Normatīvā akta projekta izstrādes nepieciešamība

1) Pamatojums

Noteikumu projekts sagatavots, ņemot vērā dabasgāzes tirgus dalībnieku pieaugušo interesi par iespēju uzglabāt dabasgāzi Inčukalna PGK un konstatētās nepilnības esošajā krātuves regulējumā, kas varētu atturēt tirgus dalībniekus no Inčukalna PGK izmantošanas.

Izsole – krātuves jaudas rezervēšanas veids

Saskaņā ar Noteikumiem Inčukalna PGK jaudas rezervēšana tiek veikta, sistēmas lietotājam iesniedzot sistēmas operatoram jaudas produkta pieteikumu. Sistēmas operators krātuves jaudu piešķir, ņemot vērā sistēmas lietotāju jaudas produkta pieteikumus, kas iesniegti laika periodā no iepriekšējās darba dienas plkst.9.00 līdz attiecīgās darba dienas plkst.8.59. Gadījumos, ja iesniegtajos sistēmas lietotāju jaudas produkta pieteikumos norādītais rezervējamais krātuves jaudas apjoms pārsniedz jaudas produkta rezervēšanai noteikto krātuves pieejamo jaudu, jaudas produkts tiek piešķirts proporcionāli sistēmas lietotāja pieteikumā norādītās rezervējamās krātuves jaudas īpatsvaram jaudas produkta rezervēšanai noteiktajā krātuves pieejamās jaudas apjomā. Turklāt saskaņā ar Noteikumiem sistēmas lietotājs krātuves jaudu esošajam vai nākamajam krātuves ciklam var rezervēt jebkurā krātuves cikla dienā.

Šāda Inčukalna PGK jaudas rezervēšanas kārtība krātuves jaudas augsta pieprasījuma gadījumā nenodrošina sistēmas lietotājiem krātuves jaudas rezervēšanas procesa pārskatāmību, rada aizdomas par citu sistēmas lietotāju un sistēmas operatora iespējamām pārkāpumiem krātuves jaudas rezervēšanas un piešķiršanas procesā.

Izvērtējot Eiropas Savienības regulējumu par dabasgāzes uzglabāšanas jaudu, kā arī dabasgāzes pārvades sistēmas jaudu rezervēšanu un citu Eiropas Savienības dalībvalstu izmantotos krātuves jaudas rezervēšanas veidus, secināms, ka dabasgāzes tirgū ir notikusi sistemātiska pāreja uz izolēm, kas tagad ir ļoti izplatītas, un izsoles procedūra nodrošina maksimāli augstu pārredzamības un nediskriminācijas līmeni. Krātuvju lietošanas regulējums Itālijā, Francijā, Čehijā, Ungārijā, Spānijā un Portugālē noteic krātuves jaudas rezervēšanu izsoles procedūrā.

Ievērojot minēto un paaugstinot Inčukalna PGK jaudas rezervēšanas procesa skaidrību, uztveramību un pārredzamību, Noteikumu projektā noteikts, ka Inčukalna PGK jaudas piešķiršana tiek veikta, izmantojot izsoles procedūru. Turklāt Noteikumu projektā ir noteikts konkrēts izsoļu norises laiks, tas ir, Noteikumu projekts sniedz sistēmas lietotājiem izsoļu kalendāru. Noteikumu projekts noteic, ka Inčukalna PGK jaudas rezervēšana notiek atbilstoši sistēmas operatora paziņojumam par krātuves jaudas izsoli:

- 1.izsole – ne vēlāk kā attiecīgā gada 15.martā;
- 2.izsole – otrajā darba dienā pēc krātuves tehniskās jaudas un krātuves pieejamās jaudas esošajam krātuves ciklam publicēšanas dienas (krātuves tehniskās jaudas un krātuves pieejamās jaudas esošajam krātuves ciklam sistēmas operatoram jāpublicē līdz attiecīgā gada 21.maijam);
- 3.izsole – ne vēlāk kā attiecīgā gada 1.jūnijā;
- 4.izsole – ne vēlāk kā attiecīgā gada 1.jūlijā;
- 5.izsole – ne vēlāk kā attiecīgā gada 1.augustā.

3.–5.izsole tiek organizēta, ja krātuves pieejamā jauda ir lielāka par 0 kWh.

Lai garantētu, ka sistēmas operators saņem nepieciešamos ieņēmumus un nebūtu jāievieš atļauto ieņēmumu kompensēšanas mehānisms, gadījumā, ja izsoles procesā iegūtā jaudas produkta cena ir zemāka nekā apstiprinātais jaudas produkta tarifs, Inčukalna PGK jaudas izsoles tiks rīkotas par **prēmiju**. Prēmija ir maksa efektīvas piekļuves Inčukalna PGK nodrošināšanai, ko sistēmas lietotājs maksā, lai garantēti saņemtu uzglabāšanas pakalpojumu.

Ja Inčukalna PGK jauda tiek rezervēta izsoles procedūrā pēc jaudas produkta piešķiršanas paziņojuma saņemšanas, sistēmas lietotājam ir pienākums norēķināties ar sistēmas operatoru par piešķirto jaudas produktu saskaņā ar uzglabāšanas pakalpojuma tarifiem un jaudas izsoles procedūrā noteikto prēmiju.

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Direktīvas 2009/73/EK par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz dabasgāzes iekšējo tirgu un par Direktīvas 2003/55/EK atcelšanu 33.panta 4.punktu, ja piekļuvi regulē, regulatīvās iestādes, ja dalībvalstis tā nosaka, vai dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai dabasgāzes uzņēmumiem un tiesīgiem lietotājiem teritorijā, uz ko attiecas starpsavienota sistēma, vai ārpus tās, ir tiesības uz piekļuvi uzglabāšanai, saspīestas gāzes uzglabāšanai sistēmā un citiem palīgpakalpojumiem, pamatojoties uz publicētiem tarifiem un/vai citiem uzglabāšanas un saspīestas gāzes uzglabāšanas sistēmā noteikumiem un nosacījumiem, ja tas ir tehniski un/vai ekonomiski vajadzīgs, lai nodrošinātu efektīvu piekļuvi sistēmai, kā arī lai izveidotu piekļuvi citiem palīgpakalpojumiem. Regulatīvās iestādes, ja dalībvalstis tā nosaka, vai dalībvalstis šādu tarifu un to aprēķināšanas metodikas izstrādē apspriežas ar sistēmas lietotājiem. Tiesīgiem lietotājiem var piešķirt piekļuves tiesības, ļaujot viņiem slēgt piegādes līgumus ar konkurējošiem dabasgāzes uzņēmumiem, kas nav sistēmas vai saistītu uzņēmumu īpašnieki un/vai operatori.

Enerģētikas likuma 112.panta 17.punkts noteic, ka vienotajam dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatoram papildus šā likuma 15.pantā noteiktajam ir pienākums iekasēt visus maksājumus, kas ir saistīti ar dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmu.

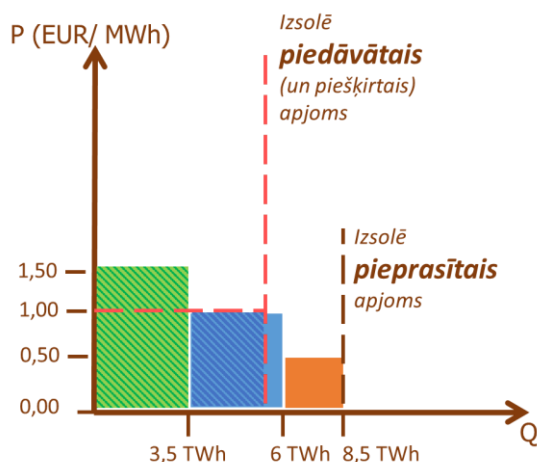
Pamatojoties uz iepriekš minēto, secināms, ka prēmija ir cits maksājums, kas ir ekonomiski nepieciešams, lai nodrošinātu efektīvu piekļuvi Inčukalna PGK. Līdz ar to ir pamatoti norēķiniem par dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojumu piemērot Regulatora apstiprināto attiecīgā jaudas produkta tarifu, kā arī krātuves jaudas izsolē noteikto prēmiju. Jāpiemin, ja regulatīvā perioda laikā sistēmas operatoram veidosies papildu ieņēmumi, kas pārsniegs atļautos ieņēmumus, tie tiks ņemti vērā, nosakot uzglabāšanas pakalpojuma tarifus nākamajam tarifu periodam.

Saskaņā ar plānotajiem grozījumiem dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojuma tarifu aprēķināšanas metodikā sistēmas operators izveidos **regulatīvo rēķinu**, lai ieskaitītu tajā sistēmas lietotāju prēmiju maksājumus, kā arī tarifu perioda beigās faktiskos atļautos ieņēmumus tarifu periodā, kuri ir lielāki vai mazāki par plānotajiem atļautajiem ieņēmumiem tarifu periodam. Regulatīvā rēķina mērķis ir samazināt līdz minimumam uzglabāšanas pakalpojuma ieņēmumu nepietiekamu un pārmērīgu atgūšanu, pienācīgi ņemot vērā nepieciešamību pēc investīcijām. Regulatīvā rēķina darbības principi un sistēmas operatora pienākums to izveidot tiks noteikti dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojuma tarifu aprēķināšanas metodikā.

Atkarībā no izsoles procedūrā rezervējamā jaudas produkta veida – konstantās vai atslēdzamās jaudas produkts – Noteikumu projekts paredz atšķirīgu izsoles procedūras piemērošanu. Konstantās jaudas produkti tiks rezervēti izsolē ar "pēdējā akceptētā solījuma" prēmijas noteikšanas principu. Savukārt atslēdzamās jaudas produkts – izsolē ar "optimizēto pēdējā akceptētā solījuma" prēmijas noteikšanas principu.

Izolē ar "pēdējā akceptētā solījuma" prēmijas noteikšanas principu (*pay as cleared*) tiek ņemta vērā katra sistēmas lietotāja maksātspēja.

Nosakot sistēmas lietotāja rezervētās krātuves jaudas apjomu un prēmiju, sistēmas lietotāju piedāvājumus sakārto pēc piedāvājumā iesniegtās cenas (EUR/MWh) izdevīguma secībā, kā pirmo ierindojojot piedāvājumu ar augstāko cenu, līdz tiek sasniegts izsoles noteikumos noteiktais krātuves pieejamās jaudas apjoms. Piedāvājumi, kuru iesniegtais jaudas apjoms pēc piedāvājumu sakārtošanas iesniegtās cenas izdevīguma secībā pārsniedz šo noteikto jaudas apjomu, tiek noraidīti. Ja noteiktais krātuves pieejamās jaudas apjoms tiek pārsniegts daļā, tad noraida tikai to daļu, kas pārsniedz šo minēto apjomu. Izsoles procedūrā noteiktā prēmija ir tajā piedāvājumā iesniegtā cena, pie kuras tiek sasniegts izsoles noteikumos noteiktais krātuves pieejamās jaudas apjoms (skat. attēlu zemāk).

Krātuves pieejamā jauda 6TWh

- 1.lietotājs sola 1,5 EUR/MWh par 3,5 TWh
- 2.lietotājs sola 1,0 EUR/MWh par 3,5 TWh
- 3.lietotājs sola 0,5 EUR/MWh par 1,5 TWh

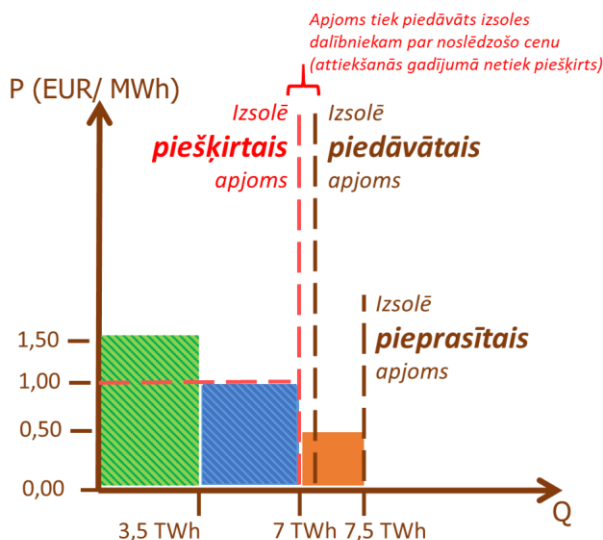
Krātuves pieejamā jauda tiek sasniegta pie solījuma cenas 1,0 EUR/MWh.

Pieņem 1.lietotāja solījumu par 3,5 TWh un 2.lietotāja solījumu par 2,5 TWh

Sistēmas operatora ieņēmumi no prēmijas:

$$3,5 \times 1,0 + 2,5 \times 1,0 = 6 \text{ milj. EUR}$$

Ievērojot, ka atslēdzamās jaudas produkts jāpiedāvā rezervēšanai krātuves ciklos, kad vērojams zems Inčukalna PGK jaudas pieprasījums, **izsolē ar "optimizēto pēdējā akceptētā solījuma" prēmijas noteikšanas principu** tiek ņemta vērā tirgus kopējā maksātspēja. Nosakot sistēmas lietotāja rezervētās krātuves jaudas apjomu un prēmiju, sistēmas lietotāju piedāvājumus sakārto pēc piedāvājumā iesniegtās cenas (EUR/MWh) izdevīguma secībā, kā pirmo ierindojojot piedāvājumu ar augstāko cenu. Ja, pieņemot nākamo piedāvājumu, samazinās kopējie izsoles ieņēmumi, šo piedāvājumu nepieņem (skat. attēlu zemāk).

Krātuves pieejamā jauda 7,2 TWh

- 1.lietotājs sola 1,5 EUR/MWh par 3,5 TWh
- 2.lietotājs sola 1,0 EUR/MWh par 3,5 TWh
- 3.lietotājs sola 0,5 EUR/MWh par 0,5 TWh

Krātuvē pieejamā jauda tiek sasniegta pie solījuma cenas 0,5 EUR/MWh. Pie šādas cenas sistēmas operatora ieņēmumi būtu $0,5 \times 7,2 = 3,6$ milj. EUR.

Maksimālie izsoles ieņēmumi tiek sasniegti pie solījuma cenas 1,0 EUR/MWh.

Pieņem 1.lietotāja solījumu par 3,5 TWh un 2.lietotāja solījumu par 3,5 TWh

Sistēmas operatora ieņēmumi no prēmijas: $1,0 \times 3,5 + 1,0 \times 3,5 = 7$ milj. EUR

Sistēmas lietotājiem, kuru piedāvājumi tiek noraidīti, tiek piedāvāts iegādāties krātuves jaudu par prēmiju, kas atbilst noslēdzošai cenai, ja izsoles noteikumos noteiktais krātuves pieejamās jaudas apjoms to pieļauj. Ja sistēmas lietotājs noraida piedāvājumu, viņa nerezervētā krātuves jauda tiek izolīta nākamajā krātuves jaudas izolē, ja tādu ir paredzēts organizēt saskaņā ar Noteikumu projektu.

Krātuves jaudas produkti

Noteikumu projekts noteic, ka Inčukalna PGK jaudu sistēmas lietotāji varēs rezervēt, izmantojot grupētās jaudas produktu, divu gadu grupētās jaudas produktu, atslēdzamās jaudas produktu, virtuālās pretplūsmas produktu un krājumu pārceļšanas produktu. Noteikumu projekts noteic, ka grupētās jaudas produkta, divu gadu grupētās jaudas produkta un atslēdzamās jaudas produkta rezervēšana notiek izsoles procedūrā, līdz ar to par šo jaudas produktu rezervēšanu sistēmas lietotājam jānorēķinās saskaņā ar attiecīgā jaudas produkta tarifu un jaudas izsoles procedūrā noteikto prēmiju. Rezervējot virtuālās pretplūsmas produktu vai krājumu pārceļšanas produktu, sistēmas lietotājs norēķinās saskaņā ar attiecīgā jaudas produkta tarifu.

Grupētās jaudas produkts ir konstantās jaudas produkts, kas ietver krātuves jaudas izmantošanu lietotāja rīcībā esošā grupētās jaudas produkta apjomā, dabasgāzes novietošanu krātuvē neierobežotā daudzumā, ievērojot sistēmas lietotāja rīcībā esošā jaudas produkta apjomu, kā arī dabasgāzes izņemšanu no krātuves neierobežotā daudzumā, nodrošinot krājumu izņemšanu, kas tiek uzglabāti ar jaudas produktu.

Grupētās jaudas produkta tarifs tiks noteikts kā faktiskās vienas jaudas vienības izmaksas, ņemot vērā uz grupētās jaudas produktu attiecināmos sistēmas operatora atļautos ieņēmumus. Detalizēts regulējums attiecībā uz atļautajiem ieņēmumiem, kas būtu attiecināmi uz grupētās jaudas produktu, tiks noteikts, veicot plānotos grozījumus dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojuma tarifu aprēķināšanas metodikā, kas cita starpā paredzēs regulatīvā rēķina atlikuma attiecināšanu uz attiecīgā jaudas produkta tarifu.

Divu gadu grupētās jaudas produkts ir konstantās jaudas produkts, kas nodrošina grupētās jaudas produkta izmantošanu divus krātuves ciklus. Noteikumu projektā noteikts, ka divu gadu grupētās jaudas produkta rezervēšanai ir pieejama krātuves jauda 2 TWh apjomā. Minētais apjoms noteikts, ievērojot sistēmas operatora aplēses, ka optimālais krājumu daudzums krātuves cikla beigās būtu 4 TWh, un Inčukalna PGK tehniskās īpašības – ūdens nesējslāņa krātuvē iespējami mazs krājumu daudzums krātuves cikla beigās nodrošina iespējami lielu krātuves tehnisko jaudu nākamajā krātuves ciklā, kas jo īpaši ir svarīgi, ja krātuve no cikla uz ciklu tiek izmantota atšķirīgā apjomā. Tas veicina iespējami lielu krātuves tehnisko jaudu nākamajā krātuves ciklā un ļauj izvairīties no situācijas, ka krājumus nākamajā dabasgāzes izņemšanas sezonā nav tehniski iespējams izņemt nepietiekama krātuves un dabasgāzes pārvades sistēmas spiediena starpības dēļ. Divu gadu grupētās jaudas produkta tarifu aprēķinās saskaņā ar dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojuma tarifu aprēķināšanas metodiku.

Atslēdzamās jaudas produkts ir atslēdzamās jaudas produkts, kas ietver krātuves jaudas izmantošanu lietotāja rīcībā esošā grupētās jaudas produkta apjomā, dabasgāzes novietošanu krātuvē neierobežotā daudzumā, ievērojot sistēmas lietotāja rīcībā esošā jaudas produkta apjomu, kā arī dabasgāzes izņemšanu no krātuves neierobežotā daudzumā, nodrošinot krājumu izņemšanu, kas tiek uzglabāti ar jaudas produktu.

Atslēdzamās jaudas produkta rezervēšana ir paredzēta krātuves ciklos, kad vērojams zems Inčukalna PGK jaudas pieprasījums, un produkts būs pieejams rezervēšanai izolēs, kuru sākums ir noteikts ne vēlāk kā attiecīgā gada 1.jūnijā, 1.jūlijā un 1.augustā. Atslēdzamās

jaudas produkta tarifu plānots noteikt, ņemot vērā nepieciešamību krātuves ciklos ar zemu Inčukalna PGK jaudas pieprasījumu segt sistēmas operatora izmaksas iespējami lielākā apmērā. Atslēdzamās jaudas produkta tarifu aprēķinās saskaņā ar dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojuma tarifu aprēķināšanas metodiku.

Noteikumi attiecībā uz 2020./2021.gada krātuves ciklu paredz, ka sistēmas lietotājam krātuves cikla beigās jaudas produkta ietvaros, kuram beidzas izmantošanas periods, esošie krājumi, kas pārsniedz 5% no kopējās rezervētās jaudas attiecīgā produkta ietvaros, tiek pārnesti uz nākamo krātuves ciklu kā **krājumu pārceļšanas produkts**, par kuru norēķinās ar sistēmas operatoru saskaņā ar nākamajam krātuves ciklam noteikto krājumu pārceļšanas produkta tarifu.

Ņemot vērā iepriekš minēto Inčukalna PGK tehnisko īpašību – neliels krājumu daudzums krātuves cikla beigās nodrošina iespējami lielu krātuves tehnisko jaudu nākamajā krātuves ciklā, kā arī efektīvu, drošu un stabilu krātuves darbību ilgtermiņā –, Noteikumu projekts noteic, ka attiecībā uz krājumu daudzumu krātuves cikla beigās, kas tiek uzglabāti attiecīgā jaudas produkta ietvaros, tiek uzskatīts, ka sistēmas lietotājs ir rezervējis krājumu pārceļšanas produktu nākamajam krātuves ciklam attiecīgajā krājumu daudzumā, par kuru norēķinās ar sistēmas operatoru saskaņā ar nākamajam krātuves ciklam noteikto krājumu pārceļšanas produkta tarifu.

Krājumu pārceļšanas produkta mērķis ir stimulēt sistēmas lietotājus līdz izņemšanas sezonas beigām izņemt no Inčukalna PGK pēc iespējas lielāku dabasgāzes daudzumu, lai nodrošinātu krātuves ilgtspējīgu darbību. Krājumu pārceļšanas produkta tarifu aprēķinās saskaņā ar dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojuma tarifu aprēķināšanas metodiku.

Noteikumu projektā attiecībā uz **virtuālās pretplūsmas produkta** rezervēšanu ir noteikta maksimālā rezervējamā jauda 27,7 GWh/dienā apjomā. Šāds jaudas apjoms noteikts viena virzuļkompresora agregāta nominālās jaudas apmērā. Pārsniedzot minēto jaudas apjomu, sistēmas operatoram virtuālās pretplūsmas jaudas nodrošināšanai būtu jāaptur abi kompresora agregāti, un to izslēgšana un atkārtota ieslēgšana darbam var nelabvēlīgi ietekmēt dabasgāzes iesūkņēšanas procesu.

Indikatīvs jaudas produktu tarifu apmērs

Lai sniegtu priekšstatu par krātuves jaudas produktu tarifu apmēru un būtu iespējams veikt to salīdzinājumu, tabulā zemāk apkopotas krātuves jaudas produktu indikatīvo tarifu relatīvās vērtības.

Jaudas produkts	Krātuves jaudas produktu indikatīvo tarifu apmēra raksturojums
Grupētās jaudas produkts (GJP)	Tarifu nosaka, ņemot vērā uz grupētās jaudas produktu attiecināmos sistēmas operatora atļautos ieņēmumus, kuru noteikšanā tiek ņemts vērā tai skaitā regulatīvā rēķina apmērs.
Divu gadu grupētās jaudas produkta tarifs (2GJP)	$T_{2GJP} = T_{GJP} \times K_{2GJP}$ kur T_{2GJP} – divu gadu grupētās jaudas produkta tarifs (EUR/kWh/krātuves ciklā); T_{GJP} – grupētās jaudas produkta tarifs (EUR/kWh/krātuves ciklā); K_{2GJP} – tarifa modificēšanas koeficients, $K_{2GJP} > 1$. Koeficientu plānots noteikt, ņemot vērā divu gadu grupētās jaudas produkta vidēja termiņa izmaksu nemainības radītās priekšrocības sistēmas lietotājiem.

<p>Atslēdzamās jaudas produkts (AJP)</p>	$T_{AJP} = T_{GJP} \times K_{AJP} ,$ <p>kur T_{AJP} – atslēdzamās jaudas produkta tarifs (EUR/kWh/krātuves ciklā); T_{GJP} – grupētās jaudas produkta tarifs (EUR/kWh/krātuves ciklā); K_{AJP} – tarifa modificēšanas koeficients, $K_{AJP} < 1$. Koeficientu plānots noteikt, ņemot vērā sistēmas operatora izmaksu struktūru, kā arī riskus, kas saistīti ar nepietiekamu krātuves papildījumu.</p>
<p>Krājumu pārceļšanas produkts (KPP)</p>	$T_{KPP} = \frac{I_{2GJPy-1}}{2} \times K_{KPP} ,$ <p>kur T_{KPP} – krājumu pārceļšanas produkta tarifs (EUR/kWh/krātuves ciklā); $I_{2GJPy-1}$ – divu gadu grupētās jaudas produkta kopējie sistēmas operatora ieņēmumi uz vienu pārdoto divu gadu grupētās jaudas produkta vienību (ņemot vērā ieņēmumus par tarifu un ieņēmumus par izsoles prēmiju) iepriekšējā krātuves ciklā (EUR/kWh/krātuves ciklā); K_{KPP} – tarifa modificēšanas koeficients, $K_{KPP} > 1$. Koeficientu plānots noteikt, ņemot vērā nepieciešamību veicināt krātuves efektīvu lietošanu.</p>

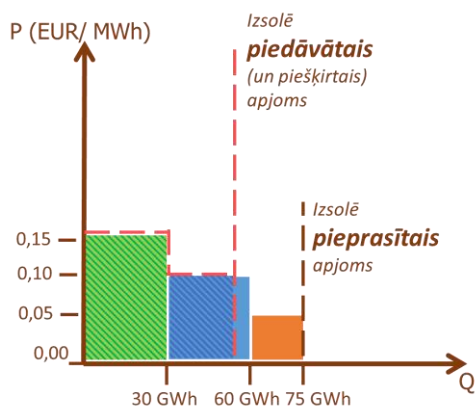
Iesūknēšanas jaudas prioritātes tiesības

Noteikumu projektā, salīdzinot ar Noteikumiem, nav veiktas izmaiņas krātuves pārslodzes vadības pasākumos – krātuves pārslodzes gadījumā jāveic dabasgāzes iesūknēšanas vai izņemšanas jaudas sadale proporcionāli sistēmas lietotāju rezervētajai krātuves jaudai.

Ar Noteikumu projektu tiek ieviests jauns uzglabāšanas pakalpojuma veids – iesūknēšanas jaudas prioritārās tiesības. Jaunā pakalpojuma mērķis ir sistēmas lietotājiem nodrošināt garantētu dienas dabasgāzes iesūknēšanas jaudas apjomu, lai nodrošinātu uzglabāšanas pakalpojuma nepārtrauktu saņemšanu krātuves pārslodzes gadījumos.

Iesūknēšanas jaudas prioritātes tiesības varēs iegūt sistēmas lietotāji, kuri rezervējuši konstantās jaudas produktus, tas ir, grupētās jaudas produktu un divu gadu grupētās jaudas produktu, un tās tiks piedāvātas iesūknēšanas jaudai, kas atbilst viena kompresora, kurš nodrošina dabasgāzes iesūknēšanu, jaudai. Iegādājoties iesūknēšanas jaudas prioritātes tiesības, sistēmas lietotājs papildus jau rezervētam konstantās jaudas produktam iegūst prioritāti iesūknēšanas jaudu sadalē fiziskas pārslodzes gadījumā.

Iesūknēšanas jaudas prioritātes tiesības tiek piešķirtas, izmantojot **izsoli ar "maksā kā solīts" (pay as bid)** prēmijas noteikšanas principu. Nosakot sistēmas lietotāja krātuves iesūknēšanas jaudas apjomu ar prioritārām tiesībām un prēmiju, sistēmas lietotāju piedāvājumus sakārto pēc piedāvājumā iesniegtās cenas (EUR/MWh) izdevīguma secībā, kā pirmo ierindojošot piedāvājumu ar augstāko cenu, līdz tiek sasniegts izsoles noteikumos noteiktais krātuves pieejamās jaudas apjoms. Piedāvājumi, kuru iesniegtais jaudas apjoms pēc piedāvājumu sakārtošanas iesniegtās cenas izdevīguma secībā pārsniedz šo noteikto jaudas apjomu, tiek noraidīti. Ja noteiktais krātuves pieejamās jaudas apjoms tiek pārsniegts daļā, tad noraida tikai to daļu, kura pārsniedz šo minēto apjomu. Izsoles procedūrā noteiktā prēmija ir katra sistēmas lietotāja, kura piedāvājums tika apstiprināts, piedāvājumā iesniegtā cena (skat. attēlu zemāk).

Iesūknēšanai pieejamā jauda 52 GWh/dienā

1. lietotājs sola 0,15 EUR/MWh par 30 GWh/dienā
2. lietotājs sola 0,10 EUR/MWh par 30 GWh/dienā
3. lietotājs sola 0,05 EUR/MWh par 15 GWh/dienā

Krātuvē pieejamā jauda tiek sasniegta pie solījuma cenas 0,10 EUR/MWh.

Pieņem:

- 1. lietotāja solījumu par 30 GWh/dienā (cena 0,15 EUR/MWh) un
- 2. lietotāja solījumu par 22 GWh/dienā (cena 0,10 EUR/MWh)

Sistēmas operatora ieņēmumi no prēmijas:
 $(30 \times 0,15) \times 30 \text{ dienas} + (22 \times 0,10) \times 30 \text{ dienas}$
 $= 6700 \times 30 \text{ dienas} = 201 \text{ tūkst. EUR}$

Iesūknēšanas jaudas prioritātes tiesību tarifu aprēķinās saskaņā ar dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojuma tarifu aprēķināšanas metodiku. Regulatora ieskatā šī produkta tarifs būtu nosakāms 0 EUR/kWh/dienā.

Sistēmas lietotāju iesūknēšanas jaudas prioritātes tiesību prēmiju maksājumus sistēmas operators ieskaitīs **regulatīvajā rēķinā**, samazinot uzglabāšanas pakalpojuma ieņēmumu nepietiekamu un pārmērīgu atgūšanu.

Regulators aicina ieinteresētās personas, jo īpaši Inčukalna PGK lietotājus, izteikt viedokli par Regulatora piedāvātajiem krātuves jaudas produktu rezervēšanai un iesūknēšanas jaudas prioritātes tiesību piešķiršanai piemērojamajiem izsoļu veidiem, norādot, kurš no izsoļu veidiem – izsole ar "pēdējā akceptētā solījuma" prēmijas noteikšanas principu, izsole ar "optimizēto pēdējā akceptētā solījuma" prēmijas noteikšanas principu vai izsole ar "maksā kā solīts" prēmijas noteikšanas principu – ir piemērotākais izsoles veids konstantās jaudas produktu, atslēdzamās jaudas produkta rezervēšanai un iesūknēšanas jaudas prioritātes tiesību piešķiršanai.

2) Projekta izstrādē iesaistītās institūcijas

Noteikumu projekts izstrādāts sadarbībā ar vienoto dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatoru AS "Conexus Baltic Grid".

3) Sabiedrības mērķgrupas, kuras tiesiskais regulējums ietekmē vai varētu ietekmēt

Noteikumu projektā ietvertais regulējums ietekmēs Inčukalna PGK lietotājus, kā arī vienoto dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatoru.

Priekšsēdētājs

R. Irklis

Inčukalna pazemes gāzes krātuves lietošanas noteikumi

*Izdoti saskaņā ar Enerģētikas likuma
15.panta septīto daļu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:
  - 1.1. Inčukalna pazemes gāzes krātuves (turpmāk – krātuve) lietošanas kārtību;
  - 1.2. uzglabāšanas pakalpojuma saņemšanas kārtību;
  - 1.3. vienotā dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora (turpmāk – sistēmas operators) un dabasgāzes uzglabāšanas sistēmas lietotāja (turpmāk – sistēmas lietotājs) tiesības, pienākumus un atbildību;
  - 1.4. kārtību, kādā notiek informācijas apmaiņa starp sistēmas operatoru un sistēmas lietotāju;
  - 1.5. uzglabāšanas pakalpojuma pārtraukšanas un ierobežošanas kārtību;
  - 1.6. kārtību, kādā persona iesniedz pieteikumu krātuves lietošanas tiesību iegūšanai un kādā tiek noslēgts uzglabāšanas pakalpojuma līgums;
  - 1.7. kārtību, kādā sistēmas operators ir tiesīgs pieprasīt saistību izpildes nodrošinājumu, un saistību izpildes nodrošinājuma apmēru.
2. Noteikumos lietoti šādi termini:
  - 2.1. **darba diena** – jebkura diena no pirmdienas līdz piektdienai, kas nav noteikta par svētku dienu Latvijas Republikā, un darba diena, kas pārcelta, pamatojoties uz Darba likuma 133.pantu;
  - 2.2. **degvielas gāze** – dabasgāzes daudzums, kas nepieciešams dabasgāzes pārsūkņēšanas agregātu darbībai, lai nodrošinātu dabasgāzes iesūkņēšanu krātuvē;
  - 2.3. **jaudas produkts** – sistēmas operatora piedāvātais uzglabāšanas pakalpojums atbilstoši šo noteikumu 2.pielikumā noteiktajiem jaudas produkta veidiem;
  - 2.4. **krājumi** – dabasgāzes daudzums, kuru saskaņā ar uzglabāšanas pakalpojuma līgumu uzglabā krātuvē;
  - 2.5. **krātuves cikls** – laika periods no dabasgāzes iesūkņēšanas krātuvē sezonas sākuma līdz dabasgāzes izņemšanas no krātuves sezonas beigām;
  - 2.6. **krātuves neizmantotā jauda** – sistēmas lietotāju rezervētā, krājumu uzglabāšanai neizmantotā krātuves tehniskās jaudas daļa;
  - 2.7. **krātuves pieejamā jauda** – krātuves tehniskās jaudas daļa, kas nav piešķirta un attiecīgā brīdī pieejama sistēmas lietotājiem rezervēšanai, ņemot vērā krātuves viengabalainību un krātuves vadīšanas prasības;
  - 2.8. **krātuves tehniskā jauda** – krātuves spēja nodrošināt maksimālo krātuvē uzglabājamo dabasgāzes daudzumu, ko sistēmas operators var piedāvāt sistēmas lietotājiem;
  - 2.9. **pretendents** – persona, kura iesniedz sistēmas operatoram pieteikumu krātuves lietošanas tiesību iegūšanai;
  - 2.10. **pretplūsmas jauda** – dabasgāzes pārvades sistēmas jauda krātuves faktiskā

- tehnoloģiskā režīma plūsmas pretējam virzienam, kuru var rezervēt sistēmas lietotājs;
- 2.11. **tirdzniecības paziņojums** – sistēmas lietotāja paziņojums sistēmas operatoram atbilstoši standarta saziņas protokolam par dabasgāzes daudzuma nodošanu no krātuves uz dabasgāzes pārvades sistēmu vai no dabasgāzes pārvades sistēmas uz krātuvi;
  - 2.12. **uzglabāšanas pakalpojuma līgums** – starp sistēmas operatoru un sistēmas lietotāju noslēgts līgums, pamatojoties uz kuru sistēmas operators sniedz sistēmas lietotājam uzglabāšanas pakalpojumu.
  3. Sistēmas operators sniedz uzglabāšanas pakalpojumu, kas ir savietojams ar dabasgāzes pārvades sistēmas izmantošanu, nodrošinot vienlīdzīgu un nediskriminējošu attieksmi pret sistēmas lietotājiem.
  4. Sistēmas operatoram, lai nodrošinātu efektīvu un drošu uzglabāšanas pakalpojuma sniegšanu, ir tiesības pieprasīt un saņemt no sistēmas lietotāja informāciju, kas sistēmas operatoram nepieciešama šajos noteikumos noteikto darbību veikšanai.
  5. Sistēmas lietotājs, sazinoties ar sistēmas operatoru šajos noteikumos paredzētajos gadījumos, informāciju un dokumentus sistēmas operatoram iesniedz pēc izvēles latviešu vai angļu valodā. Šajos noteikumos noteiktajiem dokumentiem, kas nosūtīti elektroniski, jābūt parakstītiem ar drošu elektronisku parakstu, ja sistēmas operators un sistēmas lietotājs nevienojas citādi.
  6. Sistēmas lietotājam ir pienākums ievērot šajos noteikumos un uzglabāšanas pakalpojuma līgumā noteikto krātuves lietošanas kārtību, izpildīt sistēmas operatora norādījumus, kas nepieciešami uzglabāšanas pakalpojuma saņemšanai, sniegt sistēmas operatoram informāciju, kas nepieciešama uzglabāšanas pakalpojuma saņemšanai, kā arī neizmantot uzglabāšanas pakalpojumu veidā, kas ierobežo, kropļo vai kavē konkurenci, piemēram, ar jaudas slēptu uzkrāšanu.

II. Informācijas par krātuvi publicēšana

7. Sistēmas operators krātuves tehniskās jaudas prognozi nākamajam krātuves ciklam paziņo katru gadu līdz 4.novembrim ar publikāciju savā tīmekļvietnē.
8. Provizorisko krātuves pieejamo jaudu, tajā skaitā provizorisko krātuves pieejamo jaudu grupētās jaudas produkta un atslēdzamās jaudas produkta rezervēšanai un provizorisko krātuves pieejamo jaudu divu gadu grupētās jaudas produkta rezervēšanai, sistēmas operators katru gadu paziņo ar publikāciju savā tīmekļvietnē šādā kārtībā:
  - 8.1. pirmo reizi paziņojumu par nākamo krātuves ciklu publicē ne vēlāk kā vienu darba dienu pirms krātuves jaudas rezervēšanas nākamajam krātuves ciklam uzsākšanas;
  - 8.2. turpmāk līdz 30.aprīlim paziņojumu par nākamo krātuves ciklu publicē katru dienu līdz plkst.13.00;
  - 8.3. no 1.maija līdz krātuves tehniskās jaudas un krātuves pieejamās jaudas esošajam krātuves ciklam publicēšanas dienai saskaņā ar šo noteikumu 9.punktu paziņojumu par esošo krātuves ciklu publicē katru dienu līdz plkst.13.00.
9. Sistēmas operators krātuves tehnisko jaudu un krātuves pieejamo jaudu esošajam krātuves ciklam, tajā skaitā krātuves pieejamo jaudu grupētās jaudas produkta un atslēdzamās jaudas produkta rezervēšanai un krātuves pieejamo jaudu divu gadu grupētās jaudas produkta rezervēšanai, paziņo katru gadu līdz 21.maijam ar publikāciju savā tīmekļvietnē. Krātuves pieejamo jaudu esošajam krātuves ciklam sistēmas operators aprēķina kā krātuves

tehniskās jaudas un sistēmas lietotāju rezervētās krātuves jaudas esošajam krātuves ciklam starpību.

10. Sistēmas operators savā tīmekļvietnē katru dienu līdz plkst.13.00 publicē šādu informāciju par esošo krātuves ciklu:
  - 10.1. krātuves tehnisko jaudu (kWh);
  - 10.2. krājumus (kWh);
  - 10.3. krātuves pieejamo jaudu, tajā skaitā krātuves pieejamo jaudu grupētās jaudas produkta un atslēdzamās jaudas produkta rezervēšanai un krātuves pieejamo jaudu divu gadu grupētās jaudas produkta rezervēšanai (kWh);
  - 10.4. krātuves neizmantojamo jaudu (kWh);
  - 10.5. pretplūsmas jaudu gāzes dienā D (kWh);
  - 10.6. maksimālo dabasgāzes daudzumu, ko var novietot krātuvē vai izņemt no krātuves gāzes dienā D.
11. Krātuves cikla dabasgāzes iesūkšanās sezona sākas attiecīgā gada 1.maijā un beidzas attiecīgā gada 14.oktobrī. Krātuves cikla dabasgāzes izņemšanas sezona sākas attiecīgā gada 15.oktobrī un beidzas nākamā gada 30.aprīlī.

III.Uzglabāšanas pakalpojuma līguma noslēgšanas kārtība

12. Pretendents iesniedz sistēmas operatoram pieteikumu par krātuves lietošanas tiesību iegūšanu (1.pielikums). Pretendents pieteikumam pievieno:
  - 12.1. dokumentu, kas apliecina, ka pretendents ir reģistrējies komercdarbību atbilstoši attiecīgās valsts normatīvajiem aktiem;
  - 12.2. pārstāvību apliecinājošu dokumentu, ja pieteikumu iesniedz pretendenta pilnvarots pārstāvis;
  - 12.3. dokumentu, kas apliecina, ka nav pasludināts pretendenta maksātnespējas process, nav apturēta pretendenta saimnieciskā darbība vai pretendents netiek likvidēts, un kas izdots ne agrāk kā vienu mēnesi pirms iesniegšanas dienas;
  - 12.4. gada pārskatu par iepriekšējiem trīs gadiem (vai faktisko darbības laiku, ņemot vērā pretendenta dibināšanas vai darbības uzsākšanas laiku, par kuru iesniedzams gada pārskats) vai citu līdzvērtīgu dokumentu, kas apliecina pretendenta saimniecisko un finansiālo stāvokli atbilstoši attiecīgās valsts normatīvajiem aktiem;
  - 12.5. informāciju par pretendenta saskaņā ar Enerģijas identifikācijas kodu sistēmu piešķirto identifikācijas kodu;
  - 12.6. informāciju par pretendenta kredītreitingu, kuru piešķirusi vispārzināma kredītaģentūra vai reitingu aģentūra (nav jāiesniedz, ja plāno sniegt saistību izpildes nodrošinājumu saskaņā ar šo noteikumu X. nodaļu).
13. Ja šo noteikumu 12.punktā noteiktajos dokumentos minētā informācija latviešu vai angļu valodā bez maksas ir pieejama oficiālā izdevumā vai publiskā reģistrā, pretendents ir tiesības attiecīgos dokumentus neiesniegt, pieteikumā precīzi norādot tīmekļvietni, kurā attiecīgā informācija ir pieejama.
14. Ja pretendents vienlaikus ar pieteikumu par krātuves lietošanas tiesību iegūšanu iesniedz pieteikumu par dabasgāzes pārvades sistēmas lietošanas tiesību iegūšanu (saskaņā ar

dabaszāzes pārvades sistēmas lietošanas noteikumiem), šo noteikumu 12.punktā noteiktos dokumentus var nepievienot, ja vien katram pieteikumam pievienojamie dokumenti neatšķiras.

15. Sistēmas operators šo noteikumu 12.punktā minēto pieteikumu un tam pievienotos dokumentus izvērtē piecu darba dienu laikā no saņemšanas dienas un, ja nepieciešams, ir tiesīgs pieprasīt pretendentam iesniegt trūkstošos dokumentus vai papildu informāciju.
16. Ja sistēmas operators ir pieprasījis pretendentam iesniegt papildu informāciju vai dokumentus, pretendents tos iesniedz desmit darba dienu laikā no pieprasījuma nosūtīšanas dienas. Ja pretendents neiesniedz pieprasīto papildu informāciju vai dokumentus norādītajā termiņā, uzskatāms, ka pretendents ir atsaucis savu pieteikumu.
17. Šo noteikumu 12. un 15.punktā minētos dokumentus un papildu informāciju pretendents sistēmas operatoram var iesniegt elektroniski.
18. Ja pretendents ir iesniedzis visus šo noteikumu 12. un 15.punktā minētos dokumentus un papildu informāciju, sistēmas operators piecu darba dienu laikā no visu dokumentu un papildu informācijas saņemšanas dienas sagatavo dabaszāzes uzglabāšanas pakalpojuma līgumu un nosūta to pretendentam. Sistēmas operators dabaszāzes uzglabāšanas pakalpojuma līguma paraugu publicē savā tīmekļvietnē.
19. Pretendents iesniedz sistēmas operatoram parakstītu uzglabāšanas pakalpojuma līgumu divos eksemplāros desmit darba dienu laikā no uzglabāšanas pakalpojuma līguma nosūtīšanas dienas. Ja pretendents desmit darba dienu laikā no uzglabāšanas pakalpojuma līguma nosūtīšanas dienas nav iesniedzis sistēmas operatoram parakstītu uzglabāšanas pakalpojuma līgumu, uzskatāms, ka pretendents ir atsaucis savu pieteikumu.
20. Sistēmas operators trīs darba dienu laikā no pretendenta parakstītā uzglabāšanas pakalpojuma līguma saņemšanas dienas paraksta uzglabāšanas pakalpojuma līgumu un nosūta vienu eksemplāru pretendentam.
21. Par atteikumu noslēgt uzglabāšanas pakalpojuma līgumu sistēmas operators informē pretendentu, nosūtot paziņojumu uz pretendenta pieteikumā norādīto elektroniskā pasta adresi vienas darba dienas laikā pēc pretendenta pieteikuma izvērtēšanas. Motivētu rakstveida atteikumu noslēgt uzglabāšanas pakalpojuma līgumu sistēmas operators likumā "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" noteiktajā termiņā nosūta pa pastu uz pretendenta pieteikumā norādīto adresi.

IV.Krātuves jaudas produkta rezervēšanas kārtība

22. Lai nodrošinātu sistēmas lietotājiem krātuves jaudas rezervēšanu, sistēmas operators šo noteikumu 2.pielikumā noteiktajos termiņos piedāvā sistēmas lietotājiem šo noteikumu 2.pielikumā noteiktos jaudas produktus un iesūknēšanas jaudas prioritātes tiesības.
23. Sistēmas lietotājs jaudas produktu un iesūknēšanas jaudas prioritātes tiesības rezervē saskaņā ar šo noteikumu 2.pielikumā noteikto rezervēšanas veidu.
24. Ja šo noteikumu 2.pielikumā noteiktais krātuves jaudas rezervēšanas veids ir izsoles procedūra:
  - 24.1. sistēmas operators krātuves jaudas izsoles nolikumu, kas saskaņots ar regulatoru, publicē savā tīmekļvietnē ne vēlāk kā 5 darba dienas pirms izsoles nolikumā noteiktā izsoles sākuma laika;
  - 24.2. sistēmas operators informē sistēmas lietotāju par attiecīgā jaudas produkta ietvaros

- piešķirto krātuves jaudas apjomu un tam piemērojamo prēmiju, trīs darba dienu laikā pēc krātuves jaudas izsoles procedūras noslēguma elektroniski nosūtot sistēmas lietotājam attiecīgu paziņojumu;
- 24.3. pēc jaudas produkta piešķiršanas paziņojuma saņemšanas sistēmas lietotājam ir pienākums norēķināties ar sistēmas operatoru par piešķirto jaudas produktu šajos noteikumos, uzglabāšanas pakalpojuma līgumā un izsoles nolikumā noteiktajā kārtībā saskaņā ar uzglabāšanas pakalpojuma tarifiem un jaudas produkta piešķiršanas paziņojumā noteikto prēmiju.
25. Ja šo noteikumu 2.pielikumā noteiktais krātuves jaudas rezervēšanas veids ir no izsoles procedūras atšķirīga procedūra:
- 25.1. sistēmas operators informē sistēmas lietotāju par attiecīgā jaudas produkta ietvaros piešķirto krātuves jaudas apjomu ne vēlāk kā stundas laikā pēc tirdzniecības paziņojuma saņemšanas vai šo noteikumu 2.pielikuma 4.2.apakšpunktā noteiktā termiņa, elektroniski nosūtot sistēmas lietotājam attiecīgu paziņojumu;
- 25.2. pēc jaudas produkta piešķiršanas paziņojuma saņemšanas sistēmas lietotājam ir pienākums norēķināties ar sistēmas operatoru par piešķirto jaudas produktu šajos noteikumos un uzglabāšanas pakalpojuma līgumā noteiktajā kārtībā saskaņā ar uzglabāšanas pakalpojuma tarifiem.
26. Iesūknēšanas jaudas prioritātes tiesības saskaņā šo noteikumu 2.pielikuma 6.2.apakšpunktu rezervē, ievērojot šādus nosacījumus:
- 26.1. sistēmas operators iesūknēšanas jaudas prioritātes tiesību izsoles nolikumu, kas saskaņots ar regulatoru, publicē savā tīmekļvietnē ne vēlāk kā 5 darba dienas pirms šo noteikumi 2.pielikuma 6.1.apakšpunktā noteiktā izsoles sākuma laika;
- 26.2. sistēmas operators informē sistēmas lietotāju par iesūknēšanas jaudas apjomu, kam piešķirtas prioritātes tiesības, un tam piemērojamo prēmiju vienas dienas laikā, pēc iesūknēšanas jaudas prioritātes tiesību izsoles procedūras noslēguma elektroniski nosūtot sistēmas lietotājam attiecīgu paziņojumu;
- 26.3. pēc iesūknēšanas jaudas prioritātes tiesību piešķiršanas paziņojuma saņemšanas sistēmas lietotājam ir pienākums norēķināties ar sistēmas operatoru par piešķirtajām iesūknēšanas jaudas prioritātes tiesībām šajos noteikumos, uzglabāšanas pakalpojuma līgumā un izsoles nolikumā noteiktajā kārtībā saskaņā ar iesūknēšanas jaudas prioritātes tiesību tarifu un iesūknēšanas jaudas prioritātes tiesību piešķiršanas paziņojumā noteikto prēmiju.
27. Pēc jaudas produkta piešķiršanas sistēmas operatoram nav pienākuma atcelt krātuves jaudas rezervāciju pēc sistēmas lietotāja pieprasījuma.
28. Sistēmas lietotājs pēc sistēmas operatora pieprasījuma 24 stundu laikā iesniedz:
- 28.1. dabasgāzes daudzuma iesūknēšanas grafiku, kurā norāda katrā iesūknēšanas sezonas gāzes mēnesī prognozēto iesūknējamās dabasgāzes daudzumu – vidējo minimālo un maksimālo dabasgāzes iesūknēšanas daudzumu vienā gāzes dienā D;
- 28.2. dabasgāzes daudzuma izņemšanas grafiku, kurā norāda katrā izņemšanas sezonas gāzes mēnesī prognozēto izņemamās dabasgāzes daudzumu – vidējo minimālo un maksimālo dabasgāzes izņemšanas daudzumu vienā gāzes dienā D.
29. Sistēmas lietotāja krātuves cikla beigās esošie krājumi tiek pārnesti uz nākamo krātuves ciklu saskaņā ar šo noteikumu 2.pielikumā noteikto krājumu pārnesšanas kārtību

attiecīgajam jaudas produktam.

V.Krātuves jaudas produkta izmantošana

30. Sistēmas lietotājs šo noteikumu IV nodaļā noteiktajā kārtībā rezervētos jaudas produktus izmanto saskaņā ar šo noteikumu 2.pielikumā noteikto attiecīgā jaudas produkta izmantošanas kārtību.
31. Sistēmas operators publicē savā tīmekļvietnē dabasgāzes novietošanai krātuvē un izņemšanai no krātuves pieejamā dabasgāzes daudzuma grafiku esošajam krātuves ciklam un to atjauno stundas laikā pēc jaunu sistēmas lietotāju tirdzniecības paziņojumu apstrādes.
32. Sistēmas lietotājs, kas ir rezervējis jaudas produktu un esošajā krātuves ciklā vēlas novietot krātuvē vai izņemt no krātuves noteiktu dabasgāzes daudzumu, iesniedz sistēmas operatoram tirdzniecības paziņojumu dabasgāzes pārvades sistēmas lietošanas noteikumos nominācijas un renominācijas iesniegšanai noteiktajos termiņos un atbilstoši standarta saziņas protokolam, norādot atbilstošo jaudas produkta kodu.
33. Sistēmas lietotājs var iesniegt tirdzniecības paziņojumus dabasgāzes novietošanai krātuvē sistēmas lietotāja rīcībā esošās krātuves neizmantotās jaudas apjomā un dabasgāzes izņemšanai no krātuves sistēmas lietotāja krājumu daudzumā, kas tiek glabāti tirdzniecības paziņojumā norādītā jaudas produkta ietvaros. Ja sistēmas lietotāja tirdzniecības paziņojumā norādītais dabasgāzes daudzums pārsniedz sistēmas lietotāja rīcībā esošo krātuves neizmantoto jaudu vai krājumu daudzumu, sistēmas operators piemēro mazākā dabasgāzes daudzuma noteikumu.
34. Sistēmas lietotāja tirdzniecības paziņojumā dabasgāzes daudzuma novietošanai vai izņemšanai no krātuves norādītā krātuves jauda nav izmantojama citām šajos noteikumos noteiktajām darbībām līdz tirdzniecības paziņojuma izpildei. Sistēmas lietotāja tirdzniecības paziņojumā dabasgāzes daudzuma izņemšanai no krātuves norādītais dabasgāzes daudzums nav izmantojams citām šajos noteikumos noteiktajām darbībām līdz tirdzniecības paziņojuma izpildei.
35. Sistēmas operators izvērtē saņemtos tirdzniecības paziņojumus saskaņā ar šo noteikumu 31.punktā noteikto grafiku, ievērojot, vai jaudas produkts tiek piedāvāts ar konstantu vai atslēdzamu jaudu saskaņā ar šo noteikumu 2.pielikumu, un tirdzniecības paziņojumu saņemšanas secību.
36. Sistēmas operators pēc sistēmas lietotāja iesniegtā tirdzniecības paziņojuma apstrādes, izmantojot standarta saziņas protokolu, nosūta sistēmas lietotājam apstiprinājumu par krātuvē novietojamo vai no krātuves izņemamo dabasgāzes daudzumu, bet pārslodzes gadījumā, ja nepieciešams, izmantojot standarta saziņas protokolu, informē sistēmas lietotāju par izmaiņām krātuvē novietojamajā vai no krātuves izņemamajā dabasgāzes daudzumā.
37. Sistēmas lietotājs var labot jau apstiprināto krātuvē novietojamo vai no krātuves izņemamo dabasgāzes daudzumu par gāzes dienu D līdz nākamās dienas plkst.17.00 šādos gadījumos:
  - 37.1. sistēmas lietotājs veic dabasgāzes kā ārpussavienības preces transportēšanu, un labojums ir nepieciešams, lai krātuvē novietotais vai izņemtais dabasgāzes daudzums atbilstu dabasgāzes pārvades sistēmā pārvadītajam dabasgāzes kā ārpussavienības preces daudzumam;
  - 37.2. ja tiek veikta dabasgāzes pārvades sistēmas ieejas vai izejas punktā, izņemot izejas punktā Latvijas lietotāju apgādei ar dabasgāzi, noteiktā piešķiruma koriģēšana.

Krātuvē novietojamā vai no krātuves izņemamā dabasgāzes daudzuma labojumu ir iespējams veikt daudzumā, ar kādu tiek novērsta sistēmas lietotājam nebalansa veidošanās dabasgāzes pārvades sistēmā.

38. Sistēmas lietotājs krājumus starp sistēmas lietotāja rīcībā esošajiem jaudas produktiem sadala saskaņā ar šo noteikumu 2.pielikumā noteikto krājumu pārvietošanas kārtību, iesniedzot sistēmas operatoram pieteikumu par jaudas produkta piemērošanu krājumiem atbilstoši sistēmas operatora tīmekļvietnē publicētajai pieteikuma formai. Sistēmas operators ne vēlāk kā līdz gāzes dienas D+1 plkst.17.00 elektroniski informē sistēmas lietotāju par apstiprinātajām vai noraidītajām izmaiņām sistēmas lietotāja krājumiem piemērotajos jaudas produktos gāzes dienā D.

VI. Krātuvē novietotās dabasgāzes un jaudas produkta nodošanas kārtība

39. Sistēmas lietotājs, vienojoties ar citu sistēmas lietotāju, ir tiesīgs nodot citam sistēmas lietotājam tā rīcībā esošo krātuvē novietoto dabasgāzi vai jaudas produktu. Sistēmas lietotājs, nododot tā rīcībā esošo krātuvē novietoto dabasgāzi, ievēro šo noteikumu 2.pielikumā noteikto krājumu, kas uzglabāti attiecīgā jaudas produkta ietvaros, pārvietošanas kārtību.
40. Sistēmas lietotājs, kurš nodod tā rīcībā esošo krātuvē novietoto dabasgāzi vai jaudas produktu, un sistēmas lietotājs, kurš saņem krātuvē novietoto dabasgāzi vai attiecīgo jaudas produktu, informē sistēmas operatoru atbilstoši standarta saziņas protokolam, iesniedzot sistēmas operatoram šādu informāciju:
- 40.1. jaudas produkta veids atbilstoši šo noteikumu 2.pielikumam;
  - 40.2. nodotās dabasgāzes daudzums (kWh) vai nodotā jaudas produkta apjoms (kWh/krātuves ciklā);
  - 40.3. nodotās dabasgāzes vai jaudas produkta izmantošanas sākums;
  - 40.4. abu sistēmas lietotāju enerģijas identifikācijas kodi.
41. Ja sistēmas lietotāju pieteikumi par krātuvē novietotas dabasgāzes, kura ir Eiropas Savienības prece, nodošanu vai sistēmas lietotāja rezervēto jaudas produktu nodošanu saņemti līdz plkst.15.00 (plkst.13.00 UTC ziemas laika periodā un plkst.12.00 UTC vasaras laika periodā), sistēmas operators līdz plkst.17.00 (plkst.15.00 UTC ziemas laika periodā un plkst.14.00 UTC vasaras laika periodā) apstiprina darījumu atbilstoši standarta saziņas protokolam.
42. Ja sistēmas lietotāju pieteikumi par krātuvē novietotas dabasgāzes, kura ir Eiropas Savienības prece, nodošanu vai sistēmas lietotāja rezervēto jaudas produkta nodošanu saņemti pēc plkst.15.00 (plkst.13.00 UTC ziemas laika periodā un plkst.12.00 UTC vasaras laika periodā), sistēmas operators līdz nākamās dienas plkst.17.00 (plkst.15.00 UTC ziemas laika periodā un plkst.14.00 UTC vasaras laika periodā) apstiprina darījumu atbilstoši standarta saziņas protokolam..
43. Dabasgāze vai jaudas produkts sistēmas lietotājam, kuram tie tiek nodoti, ir pieejami izmantošanai nākamajā dienā pēc sistēmas operatora darījuma apstiprinājuma saņemšanas.
44. Pieteikumu par krātuvē novietotas dabasgāzes, kas nav Eiropas Savienības prece, nodošanu sistēmas lietotāji, kas ir darījuma puses, iesniedz sistēmas operatoram tikai par dabasgāzi, par kuru ir izpildītas muitas procedūras.
45. Nododot rīcībā esošo jaudas produktu, sistēmas lietotājs nodod citam sistēmas lietotājam tiesības izmantot jaudas produktu. Jaudas produkta izmantošanas termiņā saistības pret

- sistēmas operatoru, tajā skaitā saistība norēķināties par rezervēto jaudas produktu, ir sistēmas lietotājam, kurš sākotnēji rezervējis jaudas produktu.
46. Līdz ar darījuma apstiprināšanu sistēmas lietotājs, kurš ir saņēmis attiecīgo krātuves jaudu vai dabasgāzes daudzumu, iegūst tiesības to izmantot.
47. Sistēmas operators atsaka apstiprināt krātvē novietotas dabasgāzes vai jaudas produkta nodošanu citam sistēmas lietotājam, ja:
- 47.1. informācija par darījuma noslēgšanu ir saņemta tikai no viena sistēmas lietotāja (vienas darījuma puses);
- 47.2. sistēmas lietotāju iesniegtā informācija nesakrīt vai ir nepilnīga;
- 47.3. darījumā iesaistītajai pusei, kas saņem dabasgāzi, nav rezervēts jaudas produkts attiecīgajā daudzumā.
48. Sistēmas operators par atteikumu apstiprināt darījumu elektroniski informē abas darījuma puses divu stundu laikā pēc šo noteikumu 41. un 42.punktā noteikto pieteikumu saņemšanas un trīs dienu laikā pēc šo noteikumu 44.punktā noteikto pieteikumu saņemšanas.

VII.Dabasgāzes daudzuma noteikšanas kārtība

49. Sistēmas operators nosaka sistēmas lietotājam katrā gāzes dienā D krātvē novietoto dabasgāzes daudzumu, izņemto dabasgāzes daudzumu un krājumu daudzumu.
50. Krātvē novietoto dabasgāzes daudzumu gāzes dienā D nosaka saskaņā ar šādu formulu:

$$Q_{\text{nov } D} = Q_{\text{piešķ } D} - Q_{\text{deg}D} ,$$

kur

$Q_{\text{nov } D}$ – krātvē novietotais dabasgāzes daudzums attiecīgajā gāzes dienā D (kWh);

$Q_{\text{piešķ } D}$ – attiecīgajā gāzes dienā D sistēmas lietotājam piešķirtais dabasgāzes daudzums novietošanai krātvē (kWh);

$Q_{\text{deg } D}$ – degvielas gāzes daudzums sistēmas lietotāja dabasgāzes iesūkņēšanas procesa nodrošināšanai (kWh) attiecīgajā gāzes dienā D. Ja sistēmas lietotāja dabasgāze tiek iesūkņēta, izmantojot virtuālo pretplūsmu, degvielas gāzes daudzums ir vienāds ar nulli.

51. Dabasgāzes pārsūkņēšanas agregātu darbībai nepieciešamo degvielas gāzes daudzumu atbilstoši sistēmas operatora noteiktajam degvielas gāzes patēriņa koeficientam par saviem līdzekļiem nodrošina sistēmas lietotājs. Sistēmas operators vismaz vienu mēnesi pirms iesūkņēšanas sezonas sākuma publicē savā tīmekļvietnē degvielas gāzes patēriņa koeficientu un tā noteikšanas metodiku.
52. No krātuves izņemtais dabasgāzes daudzums gāzes dienā D ir vienāds ar attiecīgajā gāzes dienā D sistēmas lietotājam piešķirto dabasgāzes daudzumu izņemšanai no krātuves.
53. Sistēmas lietotāja krājumu daudzumu gāzes dienā D nosaka saskaņā ar šādu formulu:

$$Q_{\text{kr } D} = Q_{\text{kr } D-1} + Q_{\text{nov}D} - Q_{\text{izņ } D} ,$$

kur

$Q_{\text{kr } D}$ – sistēmas lietotāja krājumu daudzums gāzes dienā D (kWh);

$Q_{\text{kr } D-1}$ – sistēmas lietotāja krājumu daudzums gāzes dienā D-1 (kWh);

$Q_{\text{izņ } D}$ – sistēmas lietotāja no krātuves izņemtais dabasgāzes daudzums gāzes dienā D

(kWh).

54. Sistēmas operators katru dienu līdz plkst.14.00 (plkst.12.00 UTC ziemas laika periodā un plkst.11.00 UTC vasaras laika periodā), izmantojot standarta saziņas protokolu, informē sistēmas lietotāju par dabasgāzes daudzumu, kas gāzes dienā D-1 novietots krātuvē, izņemts no krātuves, nodots citam sistēmas lietotājam vai saņemts no cita sistēmas lietotāja, un par krājumu daudzumu gāzes dienas sākumā.
55. Sistēmas operators 14 dienu laikā pēc iesūknēšanas sezonas beigām nosaka faktisko degvielas gāzes patēriņu dabasgāzes iesūknēšanas procesa nodrošināšanai.
56. Ja sistēmas operatora patērētais degvielas gāzes daudzums dabasgāzes iesūknēšanas procesa nodrošināšanai ir mazāks nekā iesūknēšanas sezonas laikā saņemtais daudzums no sistēmas lietotāja, sistēmas operators atdod neizmantoto degvielas gāzi sistēmas lietotājam proporcionāli faktiski iesūknētajam daudzumam iesūknēšanas sezonas laikā.
57. Ja sistēmas lietotāja rīcībā nav krātuves jaudas produkta atbilstošā apjomā, kad sistēmas operators veic neizmantotās degvielas gāzes atdošanu sistēmas lietotājam, tad šo degvielas gāzes daudzumu sistēmas operators uzglabā bez maksas līdz brīdim, kad sistēmas lietotāja rīcībā ir pietiekama krātuves jauda degvielas gāzes daudzuma novietošanai.
58. Ja sistēmas operatora patērētais degvielas gāzes daudzums iesūknēšanas sezonas laikā ir lielāks nekā sistēmas lietotāju nodotais degvielas gāzes daudzums iesūknēšanas sezonas laikā, papildu norēķini starp sistēmas lietotājiem un sistēmas operatoru netiek veikti.

VIII.Krātuves pārslodzes vadība

59. Ja līdz gāzes dienas D-1 plkst.15.00 sistēmas operators konstatē jaudu fizisku pārslodzi:
  - 59.1. dabasgāzes izņemšanas no krātuves laikā, sistēmas operators pārslodzes vadības ietvaros sadala dabasgāzes izņemšanas jaudu starp sistēmas lietotājiem prioritāri grupētās jaudas produktam un divu gadu grupētās jaudas produktam un proporcionāli to rezervētajai krātuves jaudai, vispirms nodrošinot sistēmas lietotāju, kurš nodrošina dabasgāzes apgādi nodrošināmajiem lietotājiem, tikai nodrošināmā dabasgāzes daudzuma apmērā;
  - 59.2. dabasgāzes iesūknēšanas krātuvē laikā, sistēmas operators pārslodzes vadības ietvaros sadala dabasgāzes iesūknēšanas jaudu starp sistēmas lietotājiem prioritāri grupētās jaudas produktam un divu gadu grupētās jaudas produktam pieejamās jaudas ietvaros un proporcionāli to rezervētajai pieejamajai krātuves jaudai.
60. Ja pēc gāzes dienas D-1 plkst.15.00 sistēmas operators konstatē jaudu fizisku pārslodzi:
  - 60.1. dabasgāzes izņemšanas no krātuves laikā, sistēmas operators pārslodzes vadības ietvaros sadala dabasgāzes izņemšanas jaudu starp sistēmas lietotājiem tirdzniecības paziņojumu saņemšanas secībā un prioritāri tirdzniecības paziņojumā norādītajam grupētās jaudas produktam un divu gadu grupētās jaudas produktam, vispirms nodrošinot sistēmas lietotāju, kurš nodrošina dabasgāzes apgādi nodrošināmajiem lietotājiem, tikai nodrošināmā dabasgāzes daudzuma apmērā;
  - 60.2. dabasgāzes iesūknēšanas krātuvē laikā, sistēmas operators pārslodzes vadības un jaudas ietvaros, kas pieejama dabasgāzes novietošanai glabāšanā, sadala dabasgāzes iesūknēšanas jaudu starp sistēmas lietotājiem tirdzniecības paziņojumu saņemšanas secībā un prioritāri tirdzniecības paziņojumā norādītajam grupētās jaudas produktam un divu gadu grupētās jaudas produktam.

IX.Uzglabāšanas pakalpojuma sniegšanas pārtraukšana vai ierobežošana

61. Sistēmas operatoram ir tiesības bez iepriekšēja brīdinājuma sistēmas lietotājiem ierobežot vai pārtraukt dabasgāzes iesūkņēšanu krātuvē vai izņemšanu no krātuves šādos gadījumos:
  - 61.1. dabasgāzes pārvades sistēmā vai krātuvē ir bojājumi, kas var izraisīt avāriju vai avārijas situāciju, vai notikusi avārija, vai izveidojusies avārijas situācija;
  - 61.2. saskaņā ar Enerģētikas likumu izsludināta enerģētiskā krīze;
  - 61.3. dabasgāzes pārvades sistēmā ir novirzes no normālā darba režīma vai dabasgāzes fizikāli ķīmiskās īpašības neatbilst Ministru kabineta noteiktajiem dabasgāzes kvalitātes raksturlielumiem un sistēmas operators ir lūdzis pārtraukt dabasgāzes iesūkņēšanu krātuvē vai izņemšanu no krātuves;
  - 61.4. dabasgāzes plūsmas spiediens neatbilst spiedienam, kas nepieciešams uzglabāšanas pakalpojuma nodrošināšanai;
  - 61.5. nepieciešams veikt neatliekamus remontdarbus bojājumu vai avārijas seku likvidēšanai vai avārijas situācijas novēršanai dabasgāzes pārvades sistēmā vai krātuvē;
  - 61.6. nepieciešams veikt tehniskās uzturēšanas, remonta, pieslēgšanas, atslēgšanas vai demontāžas pasākumus, un šādus darbus nav iespējams veikt, neierobežojot vai nepārtraucot dabasgāzes iesūkņēšanu krātuvē vai izņemšanu no krātuves.
62. Šo noteikumu 61.punktā noteiktajos gadījumos sistēmas operators nekavējoties, tiklīdz tas ir iespējams, bet ne vēlāk kā 24 stundu laikā publicē, norādot publikācijas laiku, paziņojumu sistēmas operatora tīmekļvietnē par dabasgāzes iesūkņēšanas krātuvē vai izņemšanas no krātuves pārtraukumu vai ierobežojumu, iemesliem un prognozēto dabasgāzes iesūkņēšanas krātuvē vai izņemšanas no krātuves atjaunošanas laiku, vienlaikus nosūtot attiecīgu elektronisku paziņojumu sistēmas lietotājiem un regulatoram.
63. Sistēmas operators, ievērojot šīs nodaļas noteikumus, var samazināt gāzes dienā noteikto dabasgāzes iesūkņēšanas krātuvē un izņemšanas no krātuves daudzumu laika periodā, kurā krātuvē veic apkopes, uzturēšanas un atjaunošanas darbus (turpmāk – apkopes darbi). Sistēmas operators veic apkopes darbus tā, lai pēc iespējas nekavētu krātuves izmantošanu un nesamazinātu dabasgāzes iesūkņēšanas krātuvē un izņemšanas no krātuves jaudu.
64. Sistēmas operators katru gadu ne vēlāk kā līdz 1.septembrim savā tīmekļvietnē publicē informāciju par plānotajiem apkopes darbiem, to raksturojumu, iespējamo ilgumu un izmaiņām dabasgāzes daudzumā, ko iespējams novietot krātuvē vai izņemt no krātuves, par laika periodu no attiecīgā gada 1.oktobra līdz nākamā gada 30.septembrim. Sistēmas operators atjauno publicēto informāciju atkarībā no apkopes darbu izpildes gaitas.
65. Ja apkopes darbi ietekmē dabasgāzes daudzumu, ko var novietot krātuvē vai izņemt no krātuves, sistēmas operators informē sistēmas lietotājus ne vēlāk kā 42 dienas pirms plānoto apkopes darbu sākuma, elektroniski nosūtot sistēmas lietotājiem informāciju par apkopes darbu apmēru, ilgumu un izmaiņām dabasgāzes daudzumā, ko iespējams novietot krātuvē vai izņemt no krātuves.
66. Par neplānotu apkopes darbu veikšanu, kas var ietekmēt dabasgāzes iesūkņēšanas krātuvē un izņemšanas no krātuves jaudu, sistēmas operators elektroniski informē sistēmas lietotājus un regulatoru pēc iespējas ātrāk, bet ne vēlāk kā līdz plkst.18.00 (plkst.16.00 UTC ziemas laika periodā un plkst.15.00 UTC vasaras laika periodā)

iepriekšējā dienā pirms neplānoto apkopes darbu veikšanas, norādot arī konkrētajā gāzes dienā pieejamo dabasgāzes daudzumu novietošanai krātuvē un izņemšanai no krātuves.

67. Sistēmas operators šo noteikumu 11.punktā noteiktās iesūkņēšanas sezonas laikā var veikt pāreju no iesūkņēšanas režīma uz izņemšanas režīmu neplānotu dabasgāzes pārvades sistēmas vai blakus esošas dabasgāzes pārvades sistēmas remontdarbu dēļ. Sistēmas operators nekavējoties, bet ne vēlāk kā 24 stundas pirms krātuves darbības režīma maiņas publicē attiecīgu paziņojumu sistēmas operatora tīmekļvietnē, norādot publikācijas laiku, vienlaikus informējot sistēmas lietotājus un regulatoru par krātuves darbības režīma maiņu.
68. Sistēmas operatoram nav pienākuma pagarināt dabasgāzes iesūkņēšanas vai izņemšanas sezonu, ja sistēmas operators šo noteikumu 63.punktā noteiktajos gadījumos vai neplānotas krātuves apkopes dēļ pārtraucis dabasgāzes iesūkņēšanu krātuvē vai izņemšanu no krātuves.
69. Sistēmas operators nesedz sistēmas lietotājiem zaudējumus, kas radušies šo noteikumu 61. un 63.punktā noteiktajos gadījumos, kā arī gadījumos, kad plānotie apkopes darbi tiek veikti atbilstoši termiņiem, kas publicēti saskaņā ar šo noteikumu 65. un 66.punktu.

X.Saistību izpildes nodrošinājums

70. Sistēmas operators izvērtē šo noteikumu 12.6.apakšpunktā noteikto informāciju, lai noteiktu nepieciešamību pieprasīt pretendentam iesniegt saistību izpildes nodrošinājumu (drošības depozītu, finanšu pakalpojumu sniedzēja vai saistītā komersanta, kurš atbilst šo noteikumu 73.punktā noteiktajiem kritērijiem, garantiju) pirms uzglabāšanas pakalpojuma līguma noslēgšanas vai tā darbības laikā.
71. Sistēmas lietotājs pēc pirmā pilnā kalendārā gada kopš uzglabāšanas pakalpojuma līguma noslēgšanas līdz attiecīgā gada 1.maijam un 15.oktobrim iesniedz sistēmas operatoram atjauninātu informāciju par sistēmas lietotāja kredītreitingu. Sistēmas lietotājam ir pienākums nekavējoties informēt sistēmas operatoru par visām izmaiņām sistēmas lietotāja kredītreitingā. Sistēmas operators ir tiesīgs pieprasīt sistēmas lietotājam iesniegt atjauninātu informāciju par sistēmas lietotāja kredītreitingu.
72. Sistēmas operators ir tiesīgs uzglabāšanas pakalpojuma līguma noslēgšanas vai tā darbības laikā pieprasīt sistēmas lietotājam iesniegt saistību izpildes nodrošinājumu (drošības depozītu, finanšu pakalpojumu sniedzēja vai saistītā komersanta, kurš atbilst šo noteikumu 73.punktā noteiktajiem kritērijiem, garantiju) no uzglabāšanas pakalpojuma līguma izrietošo prasību segšanai, ja:
  - 72.1. sistēmas operatoram ir pamats uzskatīt, ka sistēmas lietotājs pilnībā vai daļēji nespēj vai nespēs segt saistības, kas izriet no uzglabāšanas pakalpojuma līguma;
  - 72.2. sistēmas lietotājam ir uzsākts maksātnespējas vai likvidācijas process;
  - 72.3. saskaņā ar šo noteikumu 73.punktā noteiktajiem kritērijiem sistēmas lietotājam nav atbilstoša kredītreitinga;
  - 72.4. sistēmas lietotājs divas reizes divpadsmit mēnešu laikā ir kavējis uzglabāšanas pakalpojuma līgumā noteiktos maksājumus.
73. Sistēmas lietotāja kredītreitings uzskatāms par atbilstošu, ja tas atbilst vismaz vienam no šādiem kritērijiem:
  - 73.1. "Standard & Poor's" ilgtermiņa reitings BBB- vai augstāks;

- 73.2. "Fitch Ratings" ilgtermiņa reitings BBB- vai augstāks;
- 73.3. "Moody's" ilgtermiņa reitings Baa3 vai augstāks;
- 73.4. "Creditreform" reitings riska klasei II vai augstāks, vai līdzvērtīgs citas vispārzināmas kredītaģentūras vai reitingu aģentūras reitings un kredīta apmērs, kas noteikts sistēmas lietotājam izdotajā reitinga izziņā, atbilst vai pārsniedz šo noteikumu 78.punktā noteiktā saistību izpildes nodrošinājuma apmēru.
74. Ja sistēmas lietotājs vai saistītais komersants nepiekrīt sistēmas operatora konstatējumam par sistēmas lietotāja vai saistītā komersanta kredītreitinga neatbilstību, sistēmas lietotājs vai saistītais komersants piecu darba dienu laikā var iesniegt atbilstošus pierādījumus, lai sistēmas operators objektīvi novērtētu sistēmas lietotāja kredītspēju. Sistēmas lietotājs var izvēlēties vienu vai vairākus saistību izpildes nodrošinājuma veidus (drošības depozītu, finanšu pakalpojumu sniedzēja vai saistītā komersanta, kas atbilst šo noteikumu 73.punktā noteiktajiem kritērijiem, garantiju).
75. Sistēmas lietotājs iesniedz saistību izpildes nodrošinājumu sistēmas operatoram septiņu darba dienu laikā no sistēmas operatora pieprasījuma saņemšanas dienas.
76. Sistēmas operators atzīst garantiju par pienācīgu saistību izpildes nodrošinājumu, ja tā atbilst šādiem nosacījumiem:
- 76.1. garantiju ir izdevis finanšu pakalpojumu sniedzējs, kuram vai kura grupai ilgtermiņa aizņemšanās ārvalstu valūtā kredītreitings ir vismaz Baa1 saskaņā ar aģentūru "Moody's" vai BBB+ saskaņā ar aģentūru "Standard&Poor's", vai BBB+ saskaņā ar aģentūru "Fitch Ratings". Ja finanšu pakalpojumu sniedzējam vai tā grupai kaut viena šajā punktā norādītā kredītreitingu aģentūra ir piešķirusi ilgtermiņa aizņemšanās reitingu, tiek pieņemts, ka šāda finanšu pakalpojumu sniedzēja vai tā grupas izdotā garantija ir piemērota;
- 76.2. garantiju ir izdevis saistītais komersants, kura kredītreitings atbilst šo noteikumu 73.punktam;
- 76.3. garantija ir pirmā pieprasījuma un neatsaucama.
77. Saistību izpildes nodrošinājumam ir jābūt spēkā visā uzglabāšanas pakalpojuma līguma darbības laikā, ja sistēmas operators ir pieprasījis sistēmas lietotājam saistību nodrošinājumu.
78. Saistību izpildes nodrošinājuma apmēru sistēmas operators nosaka un piemēro divu mēnešu maksas apmērā par krātuves ciklu par sistēmas lietotāja rezervētajiem jaudas produktiem katrā krātuves ciklā.
79. Ja sistēmas lietotāja saistības uzglabāšanas pakalpojuma līguma ietvaros pārsniedz summu, par kādu ir iesniegts saistību izpildes nodrošinājums, sistēmas operatoram ir tiesības pieprasīt sistēmas lietotājam palielināt saistību izpildes nodrošinājuma summu un septiņu dienu laikā iesniegt sistēmas operatoram jaunu saistību izpildes nodrošinājumu, kas atbilst šo noteikumu 78.punkta nosacījumiem.
80. Izbeidzot uzglabāšanas pakalpojuma līgumu, sistēmas operators piecu darba dienu laikā atmaksā sistēmas lietotājam saistību izpildes nodrošinājuma summu, kas nav izmantota sistēmas lietotāja neizpildīto saistību segšanai, vai atdod sistēmas lietotājam iesniegtās finanšu pakalpojumu sniedzēja vai saistītā komersanta, kura kredītreitings atbilst šo noteikumu 73.punktam, garantijas oriģinālu.

XI.Noslēguma jautājumi

81. Pretendentu pieteikumus krātuves lietošanas tiesību iegūšanai, kuri sistēmas operatoram iesniegti pirms šo noteikumu spēkā stāšanās dienas, sistēmas operators izvērtē un uzglabāšanas pakalpojuma līgumu noslēdz saskaņā ar šiem noteikumiem.
82. Sistēmas lietotājam, kuram šo noteikumu spēkā stāšanās dienā ir spēkā esošs uzglabāšanas pakalpojuma līgums, tas ir spēkā, ciktāl tas nav pretrunā ar šiem noteikumiem. Ja uzglabāšanas pakalpojuma līguma, kas noslēgts pirms šo noteikumu spēkā stāšanās dienas, nosacījumi ir pretrunā ar šiem noteikumiem, tiek piemēroti šie noteikumi.
83. Sistēmas lietotāja 2020./2021.gada krātuves cikla beigās jaudas produkta ietvaros, kuram beidzas izmantošanas periods, esošie krājumi uz nākamo krātuves ciklu tiek pārcelti šādi:
  - 83.1. attiecībā uz krājumu daudzumu krātuves cikla beigās, kas nepārsniedz 5% no kopējās rezervētās jaudas grupētās jaudas produkta un divu gadu grupētās jaudas produkta ietvaros, tiek uzskatīts, ka sistēmas lietotājs ir rezervējis attiecīgo jaudas produktu nākamajam krātuves ciklam attiecīgajā krājumu daudzumā, par kuru norēķinās ar sistēmas operatoru saskaņā ar nākamajam krātuves ciklam noteikto attiecīgā jaudas produkta tarifu;
  - 83.2. attiecībā uz krājumu daudzumu krātuves cikla beigās, kas nepārsniedz 5% no kopējās rezervētās jaudas tirgus produkta ietvaros, tiek uzskatīts, ka sistēmas lietotājs ir rezervējis atslēdzamās jaudas produktu nākamajam krātuves ciklam attiecīgajā krājumu daudzumā, par kuru norēķinās ar sistēmas operatoru saskaņā ar nākamajam krātuves ciklam noteikto atslēdzamās jaudas produkta tarifu;
  - 83.3. attiecībā uz krājumu daudzumu krātuves cikla beigās, kas pārsniedz 5% no kopējās rezervētās jaudas attiecīgā jaudas produkta ietvaros, tiek uzskatīts, ka sistēmas lietotājs ir rezervējis krājumu pārceļšanas produktu nākamajam krātuves ciklam attiecīgajā krājumu daudzumā, par kuru norēķinās ar sistēmas operatoru saskaņā ar nākamajam krātuves ciklam noteikto krājumu pārceļšanas produkta tarifu.
84. Atzīt par spēku zaudējušu Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2018.gada 28.marta lēmumu Nr.1/10 “Inčukalna pazemes gāzes krātuves lietošanas noteikumi” (Latvijas Vēstnesis, 2018, 105.nr.).
85. Noteikumi stājas spēkā 2020.gada 1.septembrī.

Priekšsēdētājs

R. Irklis

Pieteikums Inčukalna pazemes gāzes krātuves lietošanas tiesību iegūšanai

20__ . gada _____
Nr. _____

Adresāts: _____, vienotais reģistrācijas Nr. _____,
/krātuves operatora nosaukums/
juridiskā adrese: _____

Pretendents: _____
/nosaukums/

EIK*

Juridiskā adrese:

Tālruņa numurs:

E-pasta adrese:

Faksa numurs:

Bankas rekvizīti:

PVN maksātāja
reģistrācijas numurs:

Piezīme

* Norāda, ja pretendents ir piešķirts EIK.

Ar šo lūdzu piešķirt tiesības lietot Inčukalna pazemes gāzes krātuvi un noslēgt uzglabāšanas pakalpojuma līgumu atbilstoši Inčukalna pazemes gāzes krātuves lietošanas noteikumiem (turpmāk – krātuves lietošanas noteikumi).

Informācija par pārstāvi

	Vārds, Uzvārds	Amats	Tāl. Nr., e-pasts, faksa Nr.
Persona, kurai ir tiesības pārstāvēt pretendentu un noslēgt uzglabāšanas pakalpojuma līgumu			

	Tālr. Nr.	E-pasts
Kontaktinformācija, kuru krātuves operators jebkurā diennakts laikā var izmantot saziņai ar krātuves lietotāju		

Pievienotie dokumenti

1. Dokuments, kas apliecina, ka pretendents ir reģistrējies komercdarbību atbilstoši attiecīgās valsts normatīvajiem aktiem.
* _____
2. Pārstāvību apliecinošs dokuments, ja pieteikumu paraksta persona, kura nav pretendenta pārvaldes institūcijas loceklis.
* _____
3. Dokuments, kas apliecina, ka nav pasludināts pretendenta maksātnespējas process, apturēta pretendenta saimnieciskā darbība vai pretendents netiek likvidēts.
* _____
4. Gada pārskats par iepriekšējiem trīs gadiem (vai faktisko darbības laiku, ņemot vērā pretendenta dibināšanas vai darbības uzsākšanas laiku, par kuru iesniedzams gada pārskats) vai cits līdzvērtīgs dokuments, kas apliecina pretendenta saimniecisko un finansiālo stāvokli atbilstoši attiecīgās valsts normatīvajiem aktiem.
* _____
5. Informācija par pretendenta kredītreitingu, kuru ir piešķirusi vispārzināma kredītaģentūra vai reitingu aģentūra.
* _____

(atzīmēt ar „x” atbilstoši)

* Ja dokuments ir pieejams oficiālā izdevumā vai valsts publiskā reģistrā, norāda tīmekļvietni

Pretendents apliecina, ka ir iepazinies ar Inčukalna pazemes gāzes krātuves lietošanas noteikumiem.

Pretendents apliecina, ka apņemas pēc krātuves operatora pieprasījuma iesniegt saistību izpildes nodrošinājumu (drošības depozītu vai finanšu pakalpojumu sniedzēja garantiju).

Personas, kura iesniedz pieteikumu, kontaktinformācija

(vārds, uzvārds)	(paraksts)	(amats)	(tālrunis, e-pasts, fakss)
Pieteikuma pieņemšana (aizpilda krātuves operators)			
Reģistrācijas numurs			

Reģistrācijas datums

Priekšsēdētājs

R. Irklis

Inčukalna pazemes gāzes krātuves jaudas produkti un iesūknēšanas jaudas prioritātes tiesības, to rezervēšanas un izmantošanas kārtība

1. Grupētās jaudas produkts (produkta kods IPGK1YP)

- 1.1. Krātuves jaudas rezervēšanas laiks:
  - 1.1.1. nākamajam krātuves ciklam – atbilstoši sistēmas operatora paziņojumam par krātuves jaudas izsoli, bet ne vēlāk kā attiecīgā gada 15.martā;
  - 1.1.2. esošajam krātuves ciklam – otrajā darba dienā pēc krātuves tehniskās jaudas un krātuves pieejamās jaudas esošajam krātuves ciklam publicēšanas dienas saskaņā ar šo noteikumu 9.punktu.
- 1.2. Krātuves jaudas rezervēšanas veids: izsoles procedūra.
- 1.3. Jaudas produkta rezervēšanai izmantotā izsoles procedūra: izsole ar “pēdējā akceptētā solījuma” prēmijas noteikšanas principu.
- 1.4. Rezervēšanai pieejamais krātuves jaudas apjoms: neierobežoti krātuves pieejamās jaudas apmērā.
- 1.5. Krātuves jaudas piešķiršanas kārtība: saskaņā ar šo noteikumu 24.punktu.
- 1.6. Jaudas produkta izmantošanas ilgums: viens krātuves cikls.
- 1.7. Jaudas produkts ietver:
  - 1.7.1. krātuves jaudas izmantošanu lietotāja rīcībā esošā grupētās jaudas produkta apjomā;
  - 1.7.2. dabasgāzes novietošanu krātuvē: neierobežoti, nodrošinot krājumu novietošanu daudzumā, ko iespējams uzglabāt ar rīcībā esošo produktu;
  - 1.7.3. dabasgāzes izņemšanu no krātuves: neierobežoti, nodrošinot krājumu izņemšanu, kas tiek uzglabāti ar produktu;
  - 1.7.4. virtuālās pretplūsmas izmantošanu krātuves jaudas izmantošanai lietotāja rīcībā esošās jaudas apjomā: bez maksas.
- 1.8. Dabasgāzes novietošana glabāšanai krātuvē un izņemšana no krātuves: konstantās jaudas produkts.
- 1.9. Krājumu pārvietošana krātuvē: standarta grupētās jaudas produkta un divu gadu grupētās jaudas produkta ietvaros.
- 1.10. Norēķināšanās par jaudas produktu: saskaņā ar šo noteikumu 24.punktu.
- 1.11. Krājumu pārņemšana uz nākamo krātuves ciklu: attiecībā uz krājumu daudzumu krātuves cikla beigās, kas tiek uzglabāti grupētās jaudas produkta ietvaros, tiek uzskatīts, ka sistēmas lietotājs ir rezervējis krājumu pārņemšanas produktu nākamajam krātuves ciklam attiecīgajā krājumu daudzumā, par kuru norēķinās ar sistēmas operatoru saskaņā ar nākamajam krātuves ciklam noteikto krājumu pārņemšanas produkta tarifu.

2. Divu gadu grupētās jaudas produkts (produkta kods IPGK2YP)

- 2.1. Krātuves jaudas rezervēšanas laiks:
  - 2.1.1. nākamajam krātuves ciklam – atbilstoši sistēmas operatora paziņojumam par krātuves jaudas izsoli, bet ne vēlāk kā attiecīgā gada 15.martā;
  - 2.1.2. esošajam krātuves ciklam – otrajā darba dienā pēc krātuves tehniskās jaudas un krātuves pieejamās jaudas esošajam krātuves ciklam publicēšanas dienas saskaņā

ar šo noteikumu 9.punktu, ja jaudas produkta rezervēšanai pieejamais krātuves jaudas apjoms ir lielāks par 0 kWh.

- 2.2. Krātuves jaudas rezervēšanas veids: izsoles procedūra.
- 2.3. Jaudas produkta rezervēšanai izmantotā izsoles procedūra: izsole ar “pēdējā akceptētā solījuma” prēmijas noteikšanas principu.
- 2.4. Rezervēšanai pieejamais krātuves jaudas apjoms: 2 000 000 (divi miljoni) MWh uz diviem secīgiem krātuves cikliem.
- 2.5. Krātuves jaudas piešķiršanas kārtība: saskaņā ar šo noteikumu 24.punktu.
- 2.6. Jaudas produkta izmantošanas ilgums: divi secīgi krātuves cikli.
- 2.7. Jaudas produkts ietver:
  - 2.7.1. krātuves jaudas izmantošanu lietotāja rīcībā esošā divu gadu grupētās jaudas produkta apjomā;
  - 2.7.2. dabasgāzes novietošanu krātuvē: neierobežoti, nodrošinot krājumu novietošanu daudzumā, ko iespējams uzglabāt ar rīcībā esošo produktu;
  - 2.7.3. dabasgāzes izņemšanu no krātuves: neierobežoti, nodrošinot krājumu izņemšanu, kas tiek uzglabāts ar produktu;
  - 2.7.4. virtuālās pretplūsmas izmantošanu krātuves jaudas izmantošanai lietotāja rīcībā esošās jaudas apjomā: bez maksas.
- 2.8. Dabasgāzes novietošana glabāšanai un izņemšana no krātuves: konstantās jaudas produkts.
- 2.9. Krājumu pārvietošana krātuvē: grupētās jaudas produkta un divu gadu grupētās jaudas produkta ietvaros.
- 2.10. Norēķināšanās par jaudas produktu: saskaņā ar šo noteikumu 24.punktu.
- 2.11. Krājumu pārvešana:
  - 2.11.1. jaudas produkta darbības pirmā krātuves cikla beigās krājumi tiek pārnesti uz divu gadu grupētās jaudas produkta darbības otro krātuves ciklu;
  - 2.11.2. jaudas produkta darbības otrā krātuves cikla beigās:
    - 2.11.2.1. krājumi 50% apmērā tiek pārnesti kā divu gadu grupētās jaudas produkts, ja attiecīgajam krājumu daudzumam tiek iegādāts jauns divu gadu grupētās jaudas produkts saskaņā ar šā pielikuma 2.2.apakšpunktā noteikto jaudas produkta rezervēšanas veidu;
  - 2.11.3. attiecībā uz atlikušo krājumu daudzumu 50% apmērā tiek uzskatīts, ka sistēmas lietotājs ir rezervējis krājumu pārvešanas produktu nākamajam krātuves ciklam attiecīgajā krājumu daudzumā, par kuru norēķinās ar sistēmas operatoru saskaņā ar nākamajam krātuves ciklam noteikto krājumu pārvešanas produkta tarifu.

3. Atslēdzamās jaudas produkts (produkta kods IPGKAP)

- 3.1. Krātuves jaudas rezervēšanas laiks esošajam krātuves ciklam:
  - 3.1.1. atbilstoši sistēmas operatora paziņojumam par krātuves jaudas izsoli, bet ne vēlāk kā attiecīgā gada 1.jūnijā, ja krātuves pieejamā jauda ir lielāka par 0 kWh;
  - 3.1.2. atbilstoši sistēmas operatora paziņojumam par krātuves jaudas izsoli, bet ne vēlāk kā attiecīgā gada 1.jūlijā, ja krātuves pieejamā jauda ir lielāka par 0 kWh;
  - 3.1.3. atbilstoši sistēmas operatora paziņojumam par krātuves jaudas izsoli, bet ne vēlāk kā attiecīgā gada 1.augustā, ja krātuves pieejamā jauda ir lielāka par 0 kWh.
- 3.2. Krātuves jaudas rezervēšanas veids: izsoles procedūra.
- 3.3. Jaudas produkta rezervēšanai izmantotā izsoles procedūra: izsole ar “optimizēto pēdējā akceptētā solījuma” prēmijas noteikšanas principu.
- 3.4. Rezervēšanai pieejamais krātuves jaudas apjoms: neierobežoti krātuves pieejamās jaudas apmērā.

- 3.5. Krātuves jaudas piešķiršanas kārtība: saskaņā ar šo noteikumu 24.punktu.
- 3.6. Jaudas produkta izmantošanas ilgums: viens krātuves cikls.
- 3.7. Jaudas produkts ietver:
  - 3.7.1. krātuves jaudas izmantošanu lietotāja rīcībā esošā atslēdzamās jaudas produkta apjomā;
  - 3.7.2. dabasgāzes novietošanu krātuvē: neierobežoti, nodrošinot krājumu novietošanu daudzumā, ko iespējams uzglabāt ar rīcībā esošo produktu;
  - 3.7.3. dabasgāzes izņemšanu no krātuves: neierobežoti, nodrošinot krājumu izņemšanu, kas tiek uzglabāts ar produktu;
  - 3.7.4. virtuālās pretplūsmas izmantošanu krātuves jaudas izmantošanai lietotāja rīcībā esošās jaudas apjomā: par virtuālās pretplūsmas tarifu.
- 3.8. Dabasgāzes novietošana glabāšanai un izņemšana no krātuves: atslēdzamās jaudas produkts.
- 3.9. Krājumu pārvietošana krātuvē: atslēdzamās jaudas produkta ietvaros.
- 3.10. Norēķināšanās par jaudas produktu: saskaņā ar šo noteikumu 24.punktu.
- 3.11. Krājumu pārvešana uz nākamo krātuves ciklu: attiecībā uz krājumu daudzumu krātuves cikla beigās, kas tiek uzglabāti atslēdzamās jaudas produkta ietvaros, tiek uzskatīts, ka sistēmas lietotājs ir rezervējis krājumu pārvešanas produktu nākamajam krātuves ciklam attiecīgajā krājumu daudzumā, par kuru norēķinās ar sistēmas operatoru saskaņā ar nākamajam krātuves ciklam noteikto krājumu pārvešanas produkta tarifu.

4. Krājumu pārvešanas produkts (ITP)

- 4.1. Krātuves jaudas rezervēšanas veids: saskaņā ar šā pielikuma 1.11., 2.11.3. un 3.11.apakšpunktā noteikto krājumu pārvešanas kārtību.
- 4.2. Krātuves jaudas rezervēšanas laiks esošajam krātuves ciklam: otrajā dienā pēc iepriekšējā krātuves cikla beigām saskaņā ar šo noteikumu 11.punktu.
- 4.3. Rezervēšanai pieejamais krātuves jaudas apjoms: neierobežoti krājumu daudzumā krātuves cikla beigās saskaņā ar šā pielikuma 1.11., 2.11.3. un 3.11.apakšpunktu.
- 4.4. Krātuves jaudas piešķiršanas kārtība: saskaņā ar šā pielikuma 1.11., 2.11.3. un 3.11.apakšpunktu.
- 4.5. Jaudas produkta izmantošanas ilgums: viens krātuves cikls.
- 4.6. Jaudas produkts ietver:
  - 4.6.1. krātuves jaudas izmantošanu rīcībā esošā krājumu pārvešanas produkta apjomā;
  - 4.6.2. dabasgāzes novietošanu krātuvē: nav iespējama;
  - 4.6.3. dabasgāzes izņemšanu no krātuves: krājumu daudzumā, kas tiek uzglabāts ar krājumu pārvešanas produktu;
  - 4.6.4. virtuālās pretplūsmas izmantošanu dabasgāzes izņemšanai no krātuves rezervētajā lietotāja rīcībā esošās jaudas apjomā: par virtuālās pretplūsmas tarifu.
- 4.7. Dabasgāzes izņemšana no krātuves: atslēdzamās jaudas produkts.
- 4.8. Krājumu pārvietošana krātuvē: krājumu pārvešanas produkta ietvaros.
- 4.9. Norēķināšanās par jaudas produktu: saskaņā ar šo noteikumu 25.punktu.
- 4.10. Krājumu pārvešana uz nākamo krātuves ciklu: attiecībā uz krājumu daudzumu krātuves cikla beigās, kas tiek uzglabāti krājuma pārvešanas produkta ietvaros, tiek uzskatīts, ka sistēmas lietotājs ir rezervējis krājumu pārvešanas produktu nākamajam krātuves ciklam attiecīgajā krājumu daudzumā, par kuru norēķinās ar sistēmas operatoru saskaņā ar nākamajam krātuves ciklam noteikto krājumu pārvešanas produkta tarifu.

5. Virtuālās pretplūsmas produkts

- 5.1. Krātuves jaudas rezervēšanas veids: iesniedzot sistēmas operatoram tirdzniecības paziņojumu.
- 5.2. Krātuves jaudas rezervēšanas laiks esošajam krātuves ciklam:
  - 5.2.1. grupētās jaudas produkta izmantošanas laikā;
  - 5.2.2. atslēdzamās jaudas produkta izmantošanas laikā.
- 5.3. Rezervēšanai pieejamais krātuves jaudas apjoms: 27,7 GWh/d lietotājam pieejamā grupētās jaudas produkta vai atslēdzamās jaudas produkta apjomā.
- 5.4. Krātuves jaudas piešķiršanas kārtība: tirdzniecības paziņojumu saņemšanas secībā.
- 5.5. Jaudas produkta izmantošanas ilgums: gāzes diena, kurai veikta jaudas produkta rezervēšana.
- 5.6. Jaudas produkts ietver: dabasgāzes novietošanu krātuvē un izņemšanu no krātuves pretēji krātuves faktiskā tehnoloģiskā režīma plūsmas virzienam.
- 5.7. Dabasgāzes novietošana glabāšanai: konstantās vai atslēdzamās jaudas produkts atkarībā no tirdzniecības paziņojumā norādītā jaudas produkta.
- 5.8. Krājumu pārvietošana krātuvē: neattiecas.
- 5.9. Norēķināšanās par jaudas produktu: saskaņā ar šo noteikumu 25.punktu.
- 5.10. Krājumu pārvešana uz nākamo krātuves ciklu: neattiecas.

6. Iesūknēšanas jaudas prioritātes tiesības

- 6.1. Iesūknēšanas jaudas prioritātes tiesību rezervēšanas laiks:
  - 6.1.1. nākamajam krātuves ciklam:
    - 6.1.1.1. atbilstoši sistēmas operatora paziņojumam par izsoli attiecīgā gada 15.aprīlī vai nākamajā darba dienā, ja minētais datums ir brīvdiena vai svētku diena;
    - 6.1.1.2. atbilstoši sistēmas operatora paziņojumam par izsoli attiecīgā gada 15.maijā vai nākamajā darba dienā, ja minētais datums ir brīvdiena vai svētku diena;
  - 6.1.2. esošajam krātuves ciklam:
    - 6.1.2.1. atbilstoši sistēmas operatora paziņojumam par izsoli attiecīgā gada 15.jūnijā vai nākamajā darba dienā, ja minētais datums ir brīvdiena vai svētku diena;
    - 6.1.2.2. atbilstoši sistēmas operatora paziņojumam par izsoli attiecīgā gada 15.jūlijā vai nākamajā darba dienā, ja minētais datums ir brīvdiena vai svētku diena.
- 6.2. Iesūknēšanas jaudas prioritātes tiesību rezervēšanas veids: izsoles procedūra.
- 6.3. Iesūknēšanas jaudas prioritātes tiesību rezervēšanai izmantotā izsoles procedūra: izsole ar “maksā kā solīts” prēmijas noteikšanas principu.
- 6.4. Rezervēšanai pieejamais iesūknēšanas jaudas apjoms ar prioritātes tiesībām: sistēmas operators nosaka un publicē savā tīmekļvietnē 10 (desmit) darba dienas pirms izsoles datuma.
- 6.5. Iesūknēšanas jaudas prioritātes tiesību piešķiršanas kārtība: saskaņā ar šo noteikumu 26.punktu.
- 6.6. Iesūknēšanas jaudas prioritātes tiesību izmantošanas ilgums: viens mēnesis, kas noteikts jaudas izsoles nolikumā.
- 6.7. Iesūknēšanas jaudas prioritātes tiesības ietver: prioritāru iesūknēšanu grupētās jaudas produkta un divu gadu grupētās jaudas produkta ietvaros rīcībā esošās krātuves jaudas apjomā. Grupētās jaudas produkta un divu gadu grupētās jaudas produkta

nodrošināšana iesūknēšanas jaudas prioritātes produkta izmantošanai ir lietotāja pienākums.

- 6.8. Dabagāzes novietošana glabāšanai: prioritāte attiecībā pret konstantās jaudas produktu un atslēdzamās jaudas produktu.
- 6.9. Krājumu pārvietošana krātuvē: neattiecas.
- 6.10. Norēķināšanās par iesūknēšanas jaudas prioritātes tiesībām: saskaņā ar šo noteikumu 26.punktu.
- 6.11. Iesūknēšanas jaudas prioritātes tiesību izmantošana:
  - 6.11.1. ja sistēmas lietotājs gāzes dienas laikā neizmanto visu prioritārai iesūknēšanai iegādāto jaudu, tā līdz esošās dienas plkst.21.00 kļūst pieejama citiem sistēmas lietotājiem bez papildu maksas;
  - 6.11.2. sistēmas lietotājs iesūknēšanas jaudas prioritātes tiesības var nodot citam sistēmas lietotājam.

Priekšsēdētājs

R. Irklis